

Szerkesztőség, kiadóhivatal
 Székhely: Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4.
 Telefon: 151. Sürgőny cím:
 Közlöny, Arad. —: Az Aradi
 Nyomda Vállalat tulajdona.
 Kiadása és rotációs nyomása.
 Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
 840, félre 420, negyed-
 évre 210, havonta 70 Lej.
 Külföldre havonta 50 Lejelt
 több. —: Egyszeri szám 3 Lej.
 Vasárnap 5 Lej. —: (Bucu-
 restiben 50 bani felár.)
 Hirdetések tarifa szerint. —:

XLVII. évfolyam, 205. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF

* Péntek, 1932. szeptember 2

Vasárnap délelőtt helyezik örök pihenőre nagydoroghi Stauber Józsefet

Temetésre készülünk... --- Impozáns módon vesz
 búcsut a sajtó Stauber József főszerkesztőtől ---
 Külföldi részvéttáviratok és levelek

Temetésre készülünk... Már közeledik az aradi állomáshoz az a vonat, amely nagydoroghi Stauber József, az Aradi Közlöny főszerkesztő-tulajdonosának kihűlt tetemét magába záró ércoporsót hozza magával, hogy itthon végső pihenésre helyezték el a családi sírboltban. A mai éjszakai vonattal hazaérkezett már a mélyen lesújtott, fájdalomtól megtört özvegy és gyermekei, akik most előkészítik a körükből könyörtelenül elszakított családfő utolsó, szomorú útját. És ezen az utolsó uton mindenki elkíséri nagydoroghi Stauber Józsefet, mindenki, aki szerette, tisztelte és becsülte, aki ismerte nemes, emelkedett lelkét és megtanulta becsülni a városa javáért, faja boldogulásáért önzetlenül küzdő harcost.

Temetésre készülünk... nagy és fájdalmas temetésre, amelyen a város társadalma méltón adja meg a végtisztességet annak a férfinak, aki egy emberöltőn keresztül szíve minden melegével lelke minden megrendüléssel ragaszkodott imádott városához, ahol életének legszebb éveit, munkásságának legtermékenyebb, legalkotóbb periódusát töltötte el.

Impozáns részvét nyilvánul meg

A mai napon is özönével érkeztek a részvétlevek és táviratok, úgy Aradról, mint az ország többi városából, valamint külföldről. Érzékeny, mélyen megható búcsusorokban fejezték ki részvétüket a levelek írói, a táviratok küldői a mélyen sujtott családnak, amely elvesztette rajongón szeretett szeniorját. Ma le-
 velben és táviratban részvétüket fejezték ki a következők:

Weisz Felix (Wien), Angol-Magyar Bank (Budapest), Borhegyi Ferenc (Budapest), dr. Laufer Józsefné (Budapest), Wertheimer Adolf (Budapest), Sas Károly (Budapest), dr. Sámuel Jenő (Budapest), Pásztor Miksa, a Pénzügyi Központ vezérigazgatója (Budapest), Winkler Hugó (Szeged), dr. Geiger Miklós és neje (Debrecen), Wiener-család (Debrecen), Dózsa Sámuelné (Makó), Nagy Erzsike és László (Makó), Vida Dezső (Mohács), Vajda Zsigmond és családja (Magyarbányhegyes), dr. Müller Jenő (Orosháza), Halász Kató (Nagyvárad), Heumann Béla és neje (Nagyvárad), dr. Kecskeméti Andor és neje (Nagyvárad), Marót Sándor (Nagyvárad), dr. Szirmai-család (Nagyvárad), Sonnenfeld (Nagyvárad), Magyar Leszámláló Bank (Temesvár), Kubicsék Oszkár (Temesvár), Rosenberg Sándor (Temesvár), Brázay Emil (Temesvár), Bayer György (Kisjenő), Mann Géza és neje (Kisjenő), Schilling (Kisjenő), ill. Adler Andor, Barbat Coriolan, Barra Emil, özv. Barra Gy-

láné, Bing Hugó és neje, dr. Bogdan Virgil és neje, Dán Oszkár és neje, Deutsch Arthur és neje, dr. Deutsch Izso és neje, dr. Éles Géza és neje, Faragó Rezső és családja, Fetter Irén, özv. Glück Ignácné, Grosz Samu, Geller Ödön, Hay Jenő, Hönig Hugó, Horváth Károly, Justh János, Kalmár János, Kalmár József, Keppich István, Krausz Lipót, dr. Kuttin Alfréd és neje, dr. Kurzer Károly, Lichtmann Ferenc, László Endre, Loránt Emánuel, Mann Géza és neje, Müller és Traub, dr. Mezey Zsigmond és neje, Paál Gyula, Páris Lajos, dr. Polonyi és családja, Pacuraru Brutus, dr. Pap Todor, Rappaport Miksa és neje, dr. Rácz Sándor, özv. dr. Radó Károlyné, dr. Reusz Miklós és neje, Reusz Andor, dr. Szelle Károly, Székely Mihály és neje, dr. Szöllösi Zsigmond, Stern Gyula és neje, Schreber Viktor és neje, Singer Lajos és neje, dr. Steiner Ferenc, dr. Schütz Henrik, Stein József, Tauszk Jenő, Tenner László, Téthy József (Ujarad), dr. Ujhelyi József és neje, dr. Váró Zoltán, Waliisch Pál, dr. Weininger István, Weil József és neje, dr. Weil Károly, Wolff Gyula, Wolff Károly, Vigvázó László és még sokan fejezték ki részvétüket úgy a családnak, mint az Aradi Közlöny szerkesztőségének.

Az aradi római katolikus plébánia a következő levelet intézte az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez:

„Mély megilletődéssel vettem a szomorú hírt, hogy Stauber József ur, a vidéki hírlapirodalom egyik vezető organumának, az Aradi Közlönynek évtizedeken át volt főszerkesztője, éppen amikor talán egészségének teljes helyreállítását remélte — váratlanul elhunyt. A boldogult mestere volt az újságcsinálásnak s vezérségre hivatott, bátor harcosa az emberi jogoknak, akinek kitartó küzdelmét mindenki előtt az tette rokonszenvesse, hogy ő az ő küzdelmében az erőt a megértéssel és a béke szeretetével egyesítette. Eppen azért elmúlása mindnyájunk szívéből a legőszintébb részvétet váltja ki.”

A levelet dr. Lakatos Ottó, Arad római katolikus plébánosa írta alá.

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara ma a következő levelet intézte hozzánk:

„Camera de Comert si de Industrie din Arad vine sa va exprime condolinte, ca ocaie mortii prin redactorului si proprietarului ziarului Dvoastre. Josif Stauber, care a fost un aparator convins si sincer al negustorilor si industriasilor din acest oras. Sa odihneasca in pace. Camera de Comert si

de Industrie din Arad Presedinte: Mateescu.
 Prim-Secretar: Pacuraru.

A részvétlevel magyar fordítása:

„Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara mély részvétét fejezi ki főszerkesztőjük és lapjuk tulajdonosának, Stauber Józsefnek halála alkalmával, aki meggyőződéses és őszinte védelmezője volt ezen város kereskedőinek és iparosainak. Nyugodjon békében.”
 Aradi Kereskedelmi és Iparkamara. Elnök: Mateescu. Főtákar: Pacuraru.

Fenti leveleken kívül még a következők fejezték ki mély részvétüket nagydoroghi Stauber József elhunytá felett:

Az erdélyi, valamint a budapesti lapok, ma is megható cikkekben áldoznak az elhunyt nagydoroghi Stauber József emlékének és megállapítják, hogy halála a magyar újságírás nagy veszteségét jelenti. Mai számában emlékezik meg az Aradi Közlöny főszerkesztőjének elhunytáról a budapesti „Az Est”, a „Prágai Magyar Hírlap”, a „Szatmári Ujság”, a „Szamos”, a temesvári „Déli Hírlap”, a „Szalontai Lapok”, a nagyszalontai „Az Ujság”, az „Arader Zeitung”, és több más organum.

„Ember volt a szó szoros értelmében és talpig férfi”

A Szatmári Ujság vezércikkben emlékezik meg az elhunytól és többek között a következőket írja.

„Gyászol a magyar betű, gyászolja az egyetemes magyar újságírás egyik kimagasló vezéregyéniségét, aki negyven esztendőn keresztül harcolt magyarságáért, a gondolat szabadságáért és közérdekű munkásságával a modern újságírás uttörője volt. Stauber József vérbeli újságíró volt. Nagy koncepciójú, széles látókörű publicista, kinek vezércikkei, mesteri kézzel megírt alkotások voltak. Kitűnően értette, hogyan kell lapot csinálni és tulnyomó részt az ő érdeme, hogy a régi Magyarországon az aradi zurnalisztika vezető pozíciót töltötte be. Egész újságíró-generáció került ki a keze alól s számos neves magyar újságíró mondhatja el, — ha őszinte akar lenni, — hogy Stauber Józseftől tanultak újságot írni. Ember volt, a szó szoros értelmében vett ember, talpig férfi és soha meg nem alkuvó magyar.”

A temesvári Déli Hírlap ezeket írja:

„Egy halálozási hír, amely azonban az erdélyi kisebbségi magyar újságírásnak őszinte gyászát jelenti, Stauber József több, mint három évtizeden keresztül az Aradi Közlönynek főszerkesztője és tulajdonosa volt. A dunántúli Nagydorogon született, hatvanegy esztendő előtt. Budapesten újságíró lett, majd amikor az Aradi Közlöny részére Budapesten új szerkesztőt kerestek, öreg budapesti újságírók Stauber Józsefet ajánlották. Stauber hetek alatt más szint vitt bele a vidéki hírlapírásba, amelynek szintjét emelte, kiirtotta belőle a maradiságot, élénkké és érdekessé tette. Munkásságával tekintélyt és elismerést szerzett magának és idővel az övé lett az Aradi Közlöny tulajdonjoga is.”

Az Arader Zeitung, a romániai németiség eme elterjedt organuma, többek között a következőket írja:

„In ihm hat die Journalistengarde des Banates eines ihrer fähigsten Mitglieder verloren. Josef Stauber hat der Provinz-

journalistik unserer engeren Heimat eine neue Richtung gegeben. Er wusste dem Blatte frisches Leben zu verleihen und verstand es auch, dasselbe dem Leser begreifbar zu machen. Dadurch hob er die Presse unserer Provinz auf ein grossstädtisches Niveau. Das durch ihn geleitete Blatt zeichnete sich immer durch einen weiten Gesichtskreis in politischen Belangen und einen klaren Blick für das praktische Leben aus. Er wusste dem Blatte eine politische Färbung zu geben und den Nachrichtendienst erstklassig zu gestalten, was dem Blatte zu einer grossen Verbreitung verhalf und es als einen ernstesten Faktor im öffentlichen und gesellschaftlichen Leben erscheinen liess. Josef Stauber wird ausser seinen nächsten Angehörigen auch von der Journalisengarde nicht nur in Arad, sondern im ganzen Banat betrauert, die in ihm das Vorbild eines erstklassigen Kollegen schätzen zu lernen Gelegenheit hatten.“

A szatmári „Szamos“ így ír:

„Stauber József neve ismert volt mindazonokon a területeken, ahol magyarok irnak újságot. A vidéki magyar újságírásban utörő volt és nem kis érdeme van abban, hogy a vidéki magyar hírlapírás még a háboru előtt fővárosi színvonalra emelkedett. Aradra kerülve, csodálatos energiával járt hozzá lapja színvonalának emeléséhez. Minden ambíciója arra irányult, hogy változatos, eleven lapot adjon az olvasó kezébe.“

A család határozata szerint *Stauber* József holttestét vasárnap délelőtt kísérik utolsó útjára és helyezik örök nyugalomra a családi sírközlőben.

Ausztriában telepedik le Alfonz spanyol exkirály

Herczeg Lichtenstein mödlingi kastélyát vásárolta meg

Bécsből jelentik: Jelenleg Budapesten tartózkodik Alfonso spanyol exkirály, aki Ileana hercegnő újszülött gyermekének keresztelőjére néhány nap előtt Bécsbe utazott, ahol majdnem egy hetet töltött el, kirándulásokat tett az osztrák főváros környékére. Különösen a Wienerwaldot kereste fel több ízben, amely annyira megtetszett a volt uralkodónak, hogy komolyan elhatározta, hogy családjával együtt Ausztriába költözik, ahol azután végérvényesen le fog telepedni. Már kastélyt is vásárolt magának Alfonso exkirály: a Mödlingben éppen üresen állott Lichtenstein hercegi palotát, ahová családjával együtt beköltözik.

Szerzetesek állanak a délamerikai forradalom élén

Repülőgépekről bombázták
Ecquador fővárosát -- Összedőlt
egy színház, amelyben előadást tartottak

Quito-ból jelentik: Az ecquadori forradalom túlnő az utóbbi időben állandósult délamerikai operettforradalmak határain.

A tegnapi nap folyamán a kormánycsapatok a felkelőket kiverték a városból. A felkelők az első vesztes csata után hozzáálltak a még erősebb szervezkedéshez és ma már rendezett és fegyvermezett csapatokkal próbálják a forradalmat diadalra vinni. A forradalmat — mint újabban jelentik — szerzetesek szervezték meg, akiknek sikerült mozgósítani a klérus egész hatalmát és vallási jelszavakkal vinni harcba a tömegeket.

A városból kivert csapatok a város alatt gyűltek össze és ostromzár alá vették Ecquador fővárosát. A városba zárt kormánycsapatok nehéz helyzetben vannak, mivel az élelem, de főleg a munició fogytán van és az ostromgyűrűn keresztül nem remélhetnek segítséget. Megnehezíti helyzetüket, hogy a város polgári lakosságának egy része is a felkelők pártján áll és míg kívülről a felkelők támadják a várost, addig bent a város-

„A Iorga-kormány eleve halálra volt ítélve“

A felirati javaslat előadója válaszolt a felszólalásokra
A felirati vitát berekesztették

Bucurestiből jelentik: A Kamara délutáni ülésén *Radulescu-Mehedinti*, a felirati javaslat előadója válaszolt a vita során eddig elhangzott felszólalásokra. Az ellenzéki szónokok többségét beszéltek és hihetetlen energiát pazaroltak olyan kérdések megvitatására, amelyek semmi összefüggésben nincsenek sem a felirattal, sem a kormány programjával, sem másféle aktuális politikai kérdéssel. *Duca* például a hadsereg és a külpolitika olyan kérdéseit fejtegette, amelyekre nézve sem a képviselők, sem a pártok között semmiféle ellentét nincs. A legértékesebb és leglakonikusabb választ amelyet a trónbeszédre adhatnánk, ez volna:

— *Éljen a király!* (A képviselők felállva tapsolnak.)

Argetioanu azt állította, hogy Románia hamis parlamenti rezsim alatt élt, holott nincs alkotmányos élet pártok nélkül. A konstitucionális kormányzatnak két tényezőre kell tá-

maszkodnia: a koronára és a népre. A Iorga-kormány csak a koronára támaszkodott, ezért volt eleve halálraítélve és ezért fogadta általános öröm a távozását.

Az előadó ezután a *Goga*-párttal, majd *Bratianu* George deklarációjával polemizál és azután újra visszatér a liberális-párt magatartásának bírálatára, miközben elismeri, hogy a földreformot és a választójogot a liberális-párt hozta, de amit az egyik kezükkel adtak, azt az idők során két kézzel vissza vették. E kérdés körül vita fejlődött ki *Duca* és *Mihalache* között, majd felszólt *Bratianu* George is, aki azt tanácsolja, hogy inkább a reformokat védjék meg a pártok, mert ezek veszélyben vannak, ahelyett, hogy terméketlen vitát folytassanak a szerzőségről.

Az ülés végéig az előadó beszélt, kinek szavai után az elnök a felirati vitát berekesztette.

Két gyermeket és egy uccai árust taposták el a megvadult lovak Aradon

Pánik a Deák Ferenc-uccában és a Szabadság-téren — A mentők a kórházba szállították az elütött árust — A Hal-téren sikerült megfékezni a megvadult lovakat

Nagy pánikot idézett elő ma délelőtt tíz órakor egy száguldó szekér, amelyet vágató lovak ragadtak végig a volt Deák Ferenc-uccán, a Városi Kávéház előtt, majd pedig a volt Vörösmarty-uccán, a Szabadság-téren Ujarad felé. A lovak a Földes-gyógyszertár előtt bokrosodtak meg, felszaladtak a gyalogjáróra és ott robogtak végig, a szó szoros értelmében végig *senerve az uccát*. A járókelők riadtan ugrottak be a kapuk alá, szaladtak be az üzletek nyitott ajtajain és szinte csodaszámba ment, hogy az első szerencsétlenség csak a volt Petőfi-ucca sarkán történt.

A szekéren egy férfi ült, aki kétségbeesett erőfeszítéssel igyekezett megfékezni a megvadult lovakat, míg a hátsó ülésen egy asszony foglalt helyet. A volt Petőfi-ucca sarkán, aminél a lovak a volt Vörösmarty-uccába fordultak be, elütötték az ott álló *Werner* György süteményárust, a Munkásszövetés alkalmazottját. A szerencsétlen ember *súlyos sérüléseket szenvedett*

det úgy a fején, mint a karján, míg a kezében levő kosarat, valamint az abban levő süteményt szinte *porrá zúzták* a száguldó kocsi kerekei. A megvadult lovak a szerencsétlenség megtörténte után tovább száguldottak Ujarad irányába.

A szerencsétlenség szemtanul közül valaki azonnal telefonált a mentőknek, akik másfél perc alatt érkeztek ki a helyszínre és *a súlyosan sérült árust a kórházba szállították*, ahol kezelés alá vették és sebeit bekötötték. Az asszony, aki a hátsó ülésen ült, a volt Asztalos Sándor-uccában *kiesett a szekérből és könnyebb sérüléseket szenvedett*. A pánikszerűen menekülő járókelők megdöbbenve látták, hogy a volt Hal-tér és Bocskó-ucca sarkán *két kislány játszadozik, akik észre sem vették a feljük közeledő veszedelmét*. Hiába volt a figyelmeztetés, a gyermekeknek már nem sikerült menekülniük és a szekér elragadta őket. A két kislányt a legközelebbi orvoshoz szállították, ahol megállapították, hogy lábukon szenvedtek sérüléseket. Az egyik gyermek — mint később kiderült, — *Vasici* Mimi volt, a Vörös Ökör vendéglő tulajdonosának leánya, a másik *Kaiser* Margit, Vasici Mimi unokahuga. A lovakat nagynehézen sikerült megfékezni és a rendőrség megállapítása szerint a szekér *Berg* József anyalkuti gazdálkodó tulajdona és a gyeploket sógora, *Steingasser* János tartotta a kezében. A hátsó ülésen levő nő személyazonosságát nem sikerült megállapítani, mivel őt az uton szívességéből vette fel a szekérré *Steingasser* János és miután a szekérről leest, el is tűnt.

A rendőrségre felvitték a súlyosan sérült *Werner* Györgyöt is, akit később visszazállították a kórházba. *Steingasser* János kijelentette *Werner* György előtt, hogy hajlandó kártérítést fizetni és az orvosi kezelés költségeit is ő viseli. Érdekes megemlíteni, hogy a Hal-tér sarkán levő tolongást egy élelmes cigányasszony felhasználta s Citrom tollkereskedő édesanyja kötevénynek zsebéből több száz lej értékben egy halom husz lejest vett ki. A tolvaj cigányasszonyt azonban csakhamar leleplezték és előállították a rendőrségre. Egyelőre még nem sikerült megállapítani, hogy a lovak mitől vadultak meg, de valószínűnek tartják, hogy a falusi lovakat egy, arra haladó autó ijesztette meg.

Németország fegyverkezési egyenjogúsultságot követel a francia kormánytól

A német memorandum tíz pontja --- Herriot félbeszakította szabadságát és Párisba utazott vissza ---
Eltérők az angol vélemények

Titkos megegyezés Olaszország és Németország között a Népszövetség felrobbantására

Berlinből jelentik: Hösch német párisi nagykövet a birodalmi kormánytól kapott utasítás alapján memorandumot nyújtott át a francia kormánynak. A memorandumban Németország a fegyverkezési egyenjogúságot követeli. A német kormány már hétfőn elhatározta magát erre a lépésre és nem volt szándékában közölni tenni memorandumát. Ez csak indiszkréción folytán került nyilvánosságra. A német kormány célja az, hogy állítsák ismét vissza a legyőzött államok katonai szuverenitását.

A párisi Journal szerint tíz pontot tartalmaz az emlékirat. A pontok a következők:

1. Megváltoztatandók a Reichswehr jelenlegi szabályai és a tizenkét esztendőes katonai kötelezettség bevezetése.
2. Az általános katonai kötelezettség bevezetése.
3. Háromszázezer főnyi állandó hadsereg felállítás.
4. A nehéz tüzérség és a parti elhárító utagek visszaállítás.
5. Tankpark létesítése.
6. Katonai repülőosztályok létesítése.
7. Katonai repülőiskolák.
8. A haditengerészet kibővítése cirkálókkal, páncélos cirkálókkal és tengeralattjárókkal.
9. Erődítmények építése.
10. Hármincöt új municiógyár felállítása.

A párisi jelentések szerint Herriot Cherbourgban kapta meg a német jegyzéket és csak annyit jelentett ki, hogy Németország erre lépése nem lepte meg, mert azt előre bejelentették. Mielőtt ebben a nagyfontosságú ügyben állást foglalna, átkarja tanulmányozni a jegyzéket és az érdekelt államokkal megfelelő tárgyalásokat folytatni. A Journal des Debats megállapítja, hogy Németország türelmetlen és nyilatkozatokat döngött, ami nyilvánvalóan hangulateltetés céljából történt. Franciaország nem zárkózik el a tárgyalások elől, de jogok elismeréséről csak a tárgyalások folyamán lehet szó.

A német - olasz titkos megegyezés

A lap egyébként egy római tudósítás nyomán azt a szenzációs hírt közli, hogy Németország és Olaszország között titkos megegyezés jött létre, amelynek célja a Népszövetség felrobbantása. A megállapodás szerint abban az esetben, ha Franciaország — a Népszövetségen keresztül — tiltakozna a német követelések ellen, úgy

Olaszország és Németország bejelentik a Népszövetségből való kilépésüket, amelylyel sikerül a Népszövetség felrobbantása.

Berlinben egyébként megtagadnak minden nyilatkozatot a jegyzékre vonatkozólag és politikai körökben azt mondják, hogy Németország ezen lépése csak a francia kormány indiszkréción folytán pattant ki.

Cherbourgól jelentik: Herriot

Cáfolják Bethlen István gróf párisi utját

Ghica román herceggel nem folytatott tárgyalásokat

Budapestről jelentik: Bethlen István gróf ma visszaérkezett a magyar fővárosba inkei birtokáról. Az őt interjúoló újságírók előtt kijelentette, hogy a legutóbbi időben a sajtóban megjelent azon hírek, melyek szerint Bethlen gróf Párisban járt, ahol Ghica herceg román nagykövethél tartózkodott mint a herceg vendége és vele tárgyalásokat folytatott, nem felelnek meg a valóságnak, mivel Bethlen István az utóbbi hónapokban nem is járt Párisban.

francia miniszterelnök, amikor közölték vele a német memorandum szövegét, kijelentette, hogy Párisban súlyos feladatok várnak rá és a francia kormányra s úgy látszik, hogy nem maradhat három napig büntetlenül távol Párisból. A német követelések ügyében egyébként diplomáciai eszmecsere indult meg. A francia kormány hidegvérrel tanulmányozta át a memorandumot és amíg a kérdéssel a legbehatóbban nem foglalkozott, addig nem hajlandó a tárgyalásokba belemenni, annál is inkább, mivel Herriot a hátralévő három napos szabadságát nem kívánja ezzel a polémiával elrontani. Nyilatkozata végén Herriot tehát hangsúlyozta, hogy a francia kormány semmilyen körülmények között sem fogja elveszteni hidegvérét.

Londoni jelentések szerint, az angol sajtó igen élénk érdeklődéssel tárgyalja a német memorandum kérdését és kimerítően foglalkozik a fegyverkezési költségvetéssel. A Daily Herald teljesen jogosnak tartja a követeléseket és hosszú cikkben foglalkozik a német memorandummal, azonban megemlíti, hogy a fegyverkezési követelések tekintetében súlyos nézeteltérések merültek fel már is Macdonald miniszterelnök és Simon külügyminiszter között. A miniszterelnök ugyanis kifejtette azon álláspontját, hogy a versaillesi szerződés a hadviselt államokat teljes leszerelésre kötelezte s mivel ezt nem tartották be, Macdonald véleménye az, hogy Németországnak is joga van ugyanolyan fegyverkezésre, mint a többi hatalmának.

Ezzel szemben Simon külügyminiszter tel-

Az Erdélyi Zsidó Diákszövetség műsoros táncestéje szeptember 3-án Fehér Keresztben.

Jesen a francia álláspont híve és minden körülmények között ellene van a német fegyverkezési egyenjogúságnak. A Morning Post azon véleményének ad kifejezést, hogy Franciaország aligha térhet ki a német követelések megvitatása elől. A memorandumban kifejtett követeléseket azonban minden esetre egyelőre fenntartással fogadják.

Berlini jelentés arról számol be, hogy a fegyverkezési egyenlőségre vonatkozó memorandummal kapcsolatban illetékes helyen azt a nyilatkozatot adták, hogy a követelés tíz pontja nem egyéb, mint azoknak az előnyöknek összefoglalása, amelyeket más államok is élveznek és amelyekről Németország a versaillesi szerződés ratifikálása óta meg van fosztva. A memorandumban nem ultimátumot, csupán követeléseket állított fel a német kormány, azon tárgyalások anyagát összegezve, amelyek hosszabb idő óta folynak Francois Pontiet berlini francia nagykövet és Neurath birodalmi külügyminiszter között. Mindkét fél teljes titoktartást fogadott, de a franciák nem tartották meg ígéretüket és megszegték a megállapodást.

A memorandum a francia minisztertanács előtt

Párisi jelentések szerint Herriot francia miniszterelnök ma reggel Párisba érkezett. Délután rendkívüli minisztertanács volt Herriot elnökségével, amely a német memorandum kérdésével foglalkozott. A „Matin” beszámol arról is, hogy a francia külügyminisztérium szó szerint közölte az angol külügyminisztériummal a német jegyzék tartalmát.

Berlinből jelentik: A Centrum-párt ma bizalmas értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a parlament megmentésére az utolsó kísérlethez folyamodnak: Hindenburgot próbálják rávenni arra, hogy a birodalmi gyűlést tartsa együtt. A centrum-párt vezére: Joos ma Neudeckbe utazott, ahol kihallgatáson jelentkezett Hindenburg elnöknel.

Pofonok egy aradi közhivatalban

Súlyos összetűzés a hivatalfőnök és egy tisztviselő között — Kölcsönös feljelentések az ügyészségen — Az inzultáló hivatalfőnök vádjai

Kinos affér játszódott le az elmúlt év októberében egyik aradi közhivatalban. A hivatal vezetőjénél megjelent egy vezető állásban levő közigazgatási tisztviselő, akit a hivatal főnöke rövid vita után kétszer arcul ütött. Az inzultált közigazgatási tisztviselő nyomban orvoshoz ment és látelleletet vett fel sérüléseiről.

Az orvosi látellelet szerint a kétszeri arculütés oly hatalmas erővel történt, hogy a sérülések 21 napon belül gyógyultak csak be. A közigazgatási főtisztviselő az orvosi látellelet alapján súlyos testi sérítés és hivatalos hatalommal való visszaélés címén megtette a bünvádi feljelentést az illető hivatal vezetője ellen. Az aradi ügyészség a följelentés alapján bevezette a vizsgálatot, azonban még az első tanukihallgatások sem fejeződtek be, amidőn újabb bünvádi feljelentés érkezett ebben az ügyben. Ezt a feljelentést azonban a közigazgatási főtisztviselő inzultálója adta be, ebben elmondta, hogy miért volt kénytelen testi fenytéket használni. Bejelentése szerint ugyanis közölte és az inzultált főtisztviselő között már régebbi idő óta személyi ellentétek állottak fenn, amelyekért ellenfele úgy vett elégtételt magának, hogy különböző hivatalos átírataiban a szóbanforgó

állami hivatal vezetőjét a szolgálatához nem értő, gyakorlatlan, sőt kellő képesítés hiányában működő tisztviselőnek írta le. Az írásbeli inzultusokat egy ideig tűrte, azonban midőn a közigazgatási főtisztviselő megjelent irodájában, olyan magatartást vett fel vele szemben, hogy elvesztette önuralmát és inzultálta.

Bejelentésében felhívta az aradi ügyészség figyelmét arra is, hogy az inzultált főtisztviselő hivatali működése ellen rendkívül sok panasz érkezett be hozzá. A panaszok szerint a közönséggel szemben gorombán viselkedett, azonkívül pedig különösen a külföldre irányuló élőállat-szállítmányoknál, ahol aktívan is közreműködött, bizonyos összegeket fogadott el az exportőröktől. Ezen az alapon tehát megvesztegetés címén kérte az eljárás megindítását.

Az ügyészség ezt a feljelentést is áttette a vizsgálóbíróhoz, ahol Seracu vizsgálóbíró a mai nap folyamán hallgatta ki a két ellenfelet. Mindketten írásban terjesztették be vallomásaikat, amelyben az inzultáló hivatalfőnök beismerte az inzultus megtörténtét, míg a megvesztegetéssel vádolt közigazgatási főtisztviselő tagadta, mintha az ellene felhozott vádak megfelelénének a valóságnak.

CORSO-MOZGO!

PREMIER!

ERIKAI!

DAJOS BÉLA híres zenekarával LYA MARA, VEREBES ERNŐ, RALPH A. ROBERTS.

Előadások kezdete pontosan 5 1/2, 7 1/2 és 9 1/2 órákor.

MA d. u. 3 órákor

Tropusi éjszakák

Dita Parlo és Fritz Rasp
izgalmas filmje.

JEGY LEI 8.-

A Marospartra kíván költözni az aradi tudószanatórium

Aradváros vezetőségétől a megszüntetett tanítónőképző épületét kérik — A tanítóképző-intézet is igényt tart az épületre

Érdekes ajánlatok érkeztek be ennek a hétnek az elején Aradváros vezetőségéhez. Ezek az ajánlatok szoros összefüggésben állanak a közoktatásügyi minisztériumnak azzal az intézkedésével, amellyel megszüntette az aradi tanítónőképző intézményét. A közoktatásügyi minisztérium döntésének nyilvánosságra kerülése természetesen önként vetette fel a kérdést azok között az intézmények között, amelyek még ma sem nyertek a jelentőségükhöz mért, megfelelő elhelyezkedési kereteket, hogy mi fog történni a megszüntetett tanítónő-képző intézet modern és nagyterjedelmű épületével...?

A megszüntetett állami tanítónőképző épülete az állam tulajdonát képezi, de a város vezetőségének is van beleszólási joga azt illetően, hogy az üresen maradó épületet, milyen célra fogják a közeljövőben felhasználni? Éppen ezért egyszerre két beadvány is került Aradváros vezetőjének, dr. Botiuc Elek interimár-bizottsági elnöknek asztalára. Két intézmény tett ajánlatot a városnak arra, hogy

a tanítónő-képző épületébe költözhessek. — természetesen az állam szükséges hozzájárulása mellett. A két intézmény között elsőnek kell megemlítenünk az aradi tudószanatórium igazgatóságának beadványát, amelyben dr. Siiarteu Pál igazgató-főorvos fejtegeti, hogy a városi tüdőbeteg-kórház mai elhelyezése semmiképpen sem felel meg a nemes intézmény céljainak. Mint köztudomású, a tudószanatórium az egykori járványkórház rendbehozott telepén nyert elhelyezést, egyszerű barakkokban, holott egész szervezete az azt tenni szükségessé, hogy végre is megfelelő épületbe kerüljön. Erre való tekintettel kérte a tudószanatórium vezetősége Aradváros vezetőségétől a most megszüntetett tanítónőképző-intézet épületét. Ugyanilyen ajánlatot tett egyben az aradi tanítóképző-intézet igazgatósága is amely ugyancsak megpályázta az épületet.

Értesüléseink szerint Aradváros vezetősége komoly megfontolás tárgyává fogja tenni mind a két ajánlatot, mielőtt a maga hatáskörében döntene az épület jövő sorsa felel.

Mérhetetlen károkat okoznak Aradon a patkányok

Aradváros interimár-bizottságának őszi programja — Rövidesen megrendezik a patkány-napot — Példátlan módon elszaporodtak Aradon a kártékony állatok

Aradváros kiegészített interimár-bizottsága a nyári hónapok eltelte után újult energiával lát hozzá, hogy a város függő adminisztratív programját még a hűvös őszi napok beállta előtt megvalósítsa. Ennek a programnak kiemelkedő pontjait jelentik elsősorban az árvízszújtotta aradi külvárosi részek újrajáépítésének és átköltöztetésének problémája, a védőgátak megerősítése és az ezzel kapcsolatos városi pótlódó kivetésének ügye. Mindezeneken felül azonban egy olyan közegészségügyi, egyben gazdasági akciót is le fognak folytatni, amelynek eredete ugyancsak még a tavaszi árvízveszedelem idejére vezethető vissza, de jelentőségében természetesen általános gazdasági elveket is meg kíván valósítani, amikor

Törvénytervezetet készített Rist professzor Románia pénzügyi reorganizálására

Rist professzor újabb jelentésének részleteiről már ismételtelen megemlékezett az *Aradi Közlöny*. A jelentés végső szakasza csak most került nyilvánosságra és általános meglepetést keltett. Rist professzor ugyanis a jelentés utolsó részében egy husz paragrafusból álló, részletesen kidolgozott törvényjavaslatot közöl az állam pénzügyi szervezetének reorganizálásáról. Egyes hírek szerint a jelentésnek ezt a részét, illetve a törvényjavaslatot már ez év március harmadikán eljuttatták a kormányhoz.

Rist törvénytervezete a decentralizáción, valamint azon alapul, hogy az adómegállapító és az adót inkasszáló szerveket teljesen függetleníti egymástól. A javaslat első cikkelye „Az adómegállapítás autonómiája” míg második cikkelye „Az adóbehajtás autonómiája” címet viseli. Rist tervezete szerint minden ország-részben külön pénzügyminiszteriumi igazgatóságot létesítenének, amely rendkívül széleskörű autonómiával rendelkezne. Részletesen felkinteti a javaslat a megyei, valamint a falusi pénzügyi szervek teljes újjászervezését.

a külföldi példákat követve egyszer és mindenkorra meg kívánja szabadítani Aradváros kül- és belterületeinek lakosságát a példátlan mennyiségben elszaporodott patkányoktól.

Az aradi „Patkány- napok” tervéről elsőnek számolt be még a nyár elején az *Aradi Közlöny*. Mint emlékeztetés, Aradváros vezetőségének az iniciatívát azok a bejelentések adták meg, amelyek egyrészt több Szabadság-térli kereskedő, másrészt pedig a mosóczy-telepi tejtermelők részéről érkezett. Ezek a bejelentések arra kértek hatósági intervenciót, hogy szabaddítsák meg a jelzett városrészeket a mértéketlenül elszaporodott patkányok inváziójától, amely a tavaszi árvízét követően lépett fel. A lyukaikból kiöntött kártékony állatok ugyanis egyformán előzönlöttek a bel- és külvárosi részeket és nemcsak az élelmiszer-készletekben okoztak és okoznak károkat, hanem *összerágcsálták a kereskedők áruraktáraiban felhalmozott szöveteket és egyéb más gyári termékeket is.*

Aradváros vezetője, dr. Botiuc Elek interimár-bizottsági elnök felismerte az adott probléma megoldásának egyedüli helyes útját, amely egységes és egyöntetű fellépést tesz kívánatossá a kártékony állatokkal szemben. Felmerült annak gondolata, hogy a Németországban bevált „Patkány- nap” módszerével egyetlen egy napon indítsák meg mindenütt a patkányok elleni irtóhadjáratot. Erre vonatkozólag a város gyakorlati példákat is kapott Temesvár város vezetőségétől, amely ugyanilyen módszerrel irtotta ki falai közül a kártékony rágcsálókat. Értesüléseink szerint a város vezetősége már a közeli napokban akciót indít az aradi „Patkány- nap” megrendezése ügyében, amennyiben kiosztásra kerül az a kipróbált anyag, amely eredményesen végez az állatokkal. Az akció egész minimális költségekkel jár, amely az állatok által okozott kárral szemben egész jelentéktelen. Értesüléseink szerint az ügyvel Aradváros interimár-bizottsága a közeli napokban fog foglalkozni, egyben kiadja azokat az általános érvényű rendelkezéseket, amelyek az irtási akció gyakorlati megvalósítását konkretizálják.

FILM KÖZLÖNY

Erika

Filmoperett bemutatója a Corso-moziban

Erika egész életét bódító parfümiltatos levegőben, szépítőszeres, üvegszelencék, oiajak és ruzsok világában töltötte el. Egy fővárosi drogéria egész kiszolgáló apparátusa a szerény, szolgálatkész, csendes leány vállára nehezedett, mindaddig, amíg egy szép napon be nem toppan Erika életébe a sokszor megálmodott, már nem is várt „mesebeli herceg.” Igaz, hogy csak egy tékozló, bohém báró személyében, aki magához veszi az elárulóleányt. Erikával azután megcsinálja a szerencsésjét, mert a leány boszorkányos ügyességgel hizelgi be magát a gazdag, nyugalmazott tábornok-nagybácsinál, aki hajlandó szarálni unokaöccsét, Erika kedvéért. Itt jön azután a bonyodalom, a nagybácsinak annyira megtetszik Erika, hogy feleségül kéri. A leány azonban csak a bárót szereti, akiről egyuttal megtudja, hogy mást akar elvenni. Erika súlyos csalódása dacára sem fogadja el a gazdag nagybácsi kezét, hanem visszamegy különvizes üvegei közé, a drogéria illatos, álmokkal teli, bódító világába... De ezzel még nincs vége a filmnek, a hűtlennek vélt báró visszatér Erikájához, hogy teljes legyen a „happy-end.”

Erika szerepét a közönség régi kedvence: Lia Mara alakítja a töle megszokott nagyvonalúsággal, rutinizott színészi készséggel. Walter Jannsen a könnyelmű báró szerepében közvetlen játékmódorával, ismert eleganciájával arat sikert. Verebes Ernő egy kis újságíró figuráját fürgé elevenséggel rajzolja meg. Egy gazdag bankárt játszik Ralph Arthur Roberts egyéni humorával, míg barátnőjét a szép Berthe Ostyn személyesíti meg. Paul Westermeyer, mint nyugalmazott tábornok, Adele Sandrock, a kitűnő komika és a bájos Gretl Theimer, kiváló művészi együttessé avatják a szereplők gárdáját. Eisemann Mihályt, a népszerű szerzőt és Friedrich Zelniket, az elismert mesterrendezőket kell még elismerésben részesítenünk az „Erika” sikerével kapcsolatban.

Színház — Irodalom — Művészet

* Szombaton este lesz a zsidó tárgyú darab bemutatója a Nyári Színházban. Salom Asch világhírű író győzelme Aradon is biztosítottnak látszik. A „Bosszu Istene” próbái most vannak kialakulóban és színészkörökben általános az a vélemény, hogy ennél érdekesebb, ennél izgalmasabb darab nem igen akad még egy a világirodalomban. A „Bosszu Istene” a legszigorúbban vett zsidó miliőben játszódik le. Darvas Ernő, a darab rendezője nagy súlyt helyez arra, hogy Salom Asch darabjában minden egyes jelenet abszolút kidolgozva kerüljön a közönség elé. Már a próbák során olyan együttessé forrott össze ennek a művészi feladatnak keresztülvitelére önként ösztöborozott művészgárdája, hogy bármely világvárosi színpadon is megállná minden egyes szereplő a helyét. — Ugyancsak az aradi színészek rendezésében az aradi fiatalság is egy kedves és felejthetetlen délutánban fog részeseülni. Vasárnap délután ugyanis egészen apró emberpalánták eljátszák a „Piroska és a farkas” című gyermekmestét 20 és 10 lejes belépődíjak mellett. — Felhő Ervin, az aradi közönség kedvenc komikusa vasárnap estére briliáns móka-műsort állított össze. Egészen bizonyosra vehető, hogy három óras szakadatlan kacagás fogja koronázni a színészek táradozását. Az esti előadásokon a legdrágább hely a földszinten 50 lej. Az aradi színészgárda munkájából kiemelkedik a műsorból Tátray Kornélia, az Aradon közismert, briliánshangu operaénekesnő énekszám. Vas Boriska klasszikus táncszáma, dr. Szele Károly zongorakiséréte és a nagytalentségű Berkovics Dániel meglepetésszámba illő énekszám. Jegyek a téli színház pénztáránál és este a Nyári Színházban válthatók.

Női betörőbandát tartóztatott le az aradi rendőrség

Kifosztott pénzeskazetta --- Nyomozás a betörők után

Ötezer lej a szájban

Nagyszabású betörés tetteseit sikerült ma ártalmatlanná tennie az aradi rendőrségnek. Két hónappal ezelőtt történt, hogy *Branca Péter* Calea Aurel Vlaicu 40. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik lakásából ötvenezer lejt loptak el. A feljelentésben Branca elmondotta, hogy a pénzt ebédlőszekrényének egy kazettájában tartotta. Amikor hazatért, az ebédlőszekrény ajtaja nyitva állott és a kazettából, amelyet ő egy zsineggel kötött át, hiányzott a pénz. Az ügyben *Mona Ananie* detektív vezette be a nyomozást, akinek sikerült megállapítania, hogy a betörést egy nő követte el, mindeközben azonban a büntetett a gyanúsítottá nem sikerült rábizonyítani. Ma azután a detektív elfogta a gyanúsított nőt, *Veres Arankát* édesanyjával, *Crisan Évával* és hugával, *Veres Margittal* együtt, akik mindketten segédkeztek a betörésben. A kihallgatások során megállapítást nyert, hogy a betörés hogyan történt és hogy a lopott pénzt mire költötték el.

Veres Aranka rokonságban állott *Branca Péter* családjával és gyakran szokott hozzájuk járni, úgy hogy a család nem egyszer nála is hagyta a konyha kulcsát. A fiatal nő ezzel a kulccsal nyitotta ki a betörés délutánján a konyhát, míg a szoba ajtaját egy fadarabbal feszítette fel. Tekintettel arra, hogy tudta a pénz elhelyezési helyét, azonnal az ebédlőszekrény felé ment és a kazettából — a feljelentés adataival ellentétben — *hetvenötezer lejt vitt el magával*. Távozása alkalmával a konyha ajtaját ismét bezárta. A betörés megtörténte után a pénzt testvérehez, *Veres Margithoz* vitte, aki özvegy *Vida Jánosné* ségai lakosnál volt alkalmazva. *Veres Margit* a hetvenöt darab ezer lejest egy papirosba csomagolta és a fűskamrában helyezte el. Később ezt a rejtékhelyet nem találták helyesnek és a lopott összeget édesanyjukhoz vitték. Az ezerlejesek a fűskamrában átnedvesedtek, úgy hogy néhány napig szárítani kellett a pénzt, amelynek egyrészt később ruhára, butorra és ékszerre elköltötték. *Veres Aranka* elfogatása alkalmával *Mona detektívnek* 33 ezer lej készpénzt sikerült a három nőnél találnia, de megtalálta azokat az ékszereket is, amelyeket a lopott pénzből vettek. Jelenleg még 22.500 lej hiányzik, a melyről nem tudják megmondani, hogy mire költötték.

Veres Aranka vallatása közben egyébként

érdekes jelenet játszódott le. A feladott kérdésekre a leány csak vontatva és nehezen válaszolt, állandóan a szájához vagy a torkához nyult. Amikor a detektív megkérdezte tőle, hogy miért nem beszél rendesen, azt válaszolta, hogy súlyos beteg, fáj a torka és minden bizonyosan láza is van. A detektív ekkor kinyitotta a száját, hogy a torkát megnézzék. *Legnagyobb meglepetésére a leány szájából öt darab ezer lejes került elő*. Szájának egyik oldalán három, míg a másik oldalán két darab ezer lejest rejtett el. Természetesen ezt a pénzt is elkobozták és visszaszolgáltatták jogos tulajdonosának. A három nőt pedig holnap átszállítják az ügyészség fogházába.

Aradra akart szökni egy betörő álorvos

Abrudbánya szenzációja — Áruló ébresztő-óra — Az álorvos becsapta az egész várost és kifosztotta legjobb barátját —

Abrudbányáról jelentik: Az abrudbányai rendőrség a mai napon kitűnő fogást csinált, amennyiben sikerült letartóztatnia egy veszedelmes szélhámost, aki orvosnak adta ki magát és különböző szélhámosságai mellett kisebb-nagyobb lopásokat is követett.

Egy-két héttel ezelőtt ugyanis *Abrudbányára* érkezett egy elegáns és jómegjelenésű fiatalember, aki mindenütt *dr. Viorel Rusu* néven mutatkozott be. A fiatal orvos csakhamar megismerkedett a helybeli intelligenciával és különösen *dr. Schmidt Dezső* orvossal kötött szoros barátságot. Alig tartózkodott azonban a fiatal orvos néhány napig *Abrudbányán*, amikor *Nicolau Constantin* rendőrkomiszár, nem tudni mi okból, megfigyelés alá vette.

Viorel Rusu közben mindennapos vendége lett *Schmidt dr.-nak*, akivel naponta órákon keresztül beszélgetett el és a barátság már annyira kifejlődött közöttük, hogy a fiatalember szabadon járt-kelt a házban, mintha családtag lenne. Öt nappal ezelőtt, tehát augusztus 28-án megjelent a rendőrségen *Schmidt dr.* és előadta, hogy ismeretlen tettes behatolt a lakásába, ahonnan különböző orvosi műszereket, egy ébresztő-órát, egy ezüst cigarettatálcát és néhány értékesebb tárgyat vitt magával. *Nicolau* rendőrkomiszár, aki a betörés ügyében a nyomozást megindította, azonnal az orvos barátjára, *Viorel Rusu dr.-ra* gyanakodott. Mivel azonban kézzelfogható bizonyítékokkal akkor még nem rendelkezett, a legnagyobb titokban tovább folytatta a nyomozást, egyben pedig a gyanúsított minden lépését figyelte.

Elutaztak Siófokra az aradi bridgeverseny győztesei

Készülnek a nyertesek számára az oklevelek.

Ma reggel elutaztak a siófoki nemzetközi versenyre az aradi bajnoki bridgeverseny győztesei: *Fényes Loránt* és *Mihalik Gyula*. Velük együtt többen utaztak az aradi verseny résztvevőiből, akik valószínűleg szintén indulnak a versenyen. Arad bridgebajnok-párja tegnap vette át az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalában a számukra beküldött szabadjegyet, valamint az utalványt, amelynek alapján a verseny tartama alatt a rendezőség vendégeiként tartózkodnak Siófokon.

Már készülnek egyébként a művészi kivitelű oklevelek, amelyeket bridgeversenyünk győztesei, valamint második helyezettei kapnak nívós teljesítményük jutalmaképpen. Az okleveleket *Beleznay István*, az ismert aradi művész tervezi és dolgozza ki és előreláthatólag a jövő hét folyamán készülnek el.

Az ügyben azután a mai napon váratlan és egyben szenzációs fordulat állott be. *Dr. Viorel Rusu* elhatározta, hogy bejön Aradra, hogy itt elintézni való ügyeit rendezze. Lakásáról hatalmas bőrönddel távozott el és a legközelebbi bérkocsi-stand felé haladt, hogy kocsin menjen ki az állomásra. Utközben betért egy bodegába, ahol különböző felvágottakat rendelt. A rendőrkomiszár, aki — mint említettük — minden lépését figyelemmel kísérte, elérkezettnek látta az időt a cselekvésre. Belépett tehát ő is a bodegába és szóba elegyedett a fiatalemberrel. Eközben tisztán hallotta, hogy a bőröndben, amelyet *Viorel Rusu* kezében tartott, egy ébresztő-óra kegyeg. Mivel most már biztosra vette, hogy *Schmidt dr.* betörője azonos *dr. Viorel Rusuval*, előállította a rendőrségre. *A bőröndben megtalálták a Schmidt dr.-tól ellopott holmit, közöttük természetesen az ébresztő-órát is, amely a betörőt elárulta.*

Azonnal megkezdtek kihallgatását, melynek során kiderült, hogy a betörő mindössze pár hónappal ezelőtt csapott fel orvosnak, akkor, amikor betört *dr. Rusu* kolozsvári orvoshoz, akitől 30 ezer lej készpénzt, ezenkívül pedig összes okmányait, közöttük orvosi diplomáját is, ellopta. A rendőrségnek azt is sikerült megállapítani, hogy az ál-orvos eredeti neve *Szekely Loránd* és *Bucurestiben* 6 hónapi börtönrre ítélték el lopás és betörésért. Bünlajstromának összeállítását most folyik.

Azonnal megkezdtek kihallgatását, melynek során kiderült, hogy a betörő mindössze pár hónappal ezelőtt csapott fel orvosnak, akkor, amikor betört *dr. Rusu* kolozsvári orvoshoz, akitől 30 ezer lej készpénzt, ezenkívül pedig összes okmányait, közöttük orvosi diplomáját is, ellopta. A rendőrségnek azt is sikerült megállapítani, hogy az ál-orvos eredeti neve *Szekely Loránd* és *Bucurestiben* 6 hónapi börtönrre ítélték el lopás és betörésért. Bünlajstromának összeállítását most folyik.

Lelőttek egy szerencsejátékost

A rendőrgolyó célt tévesztett
Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt jelentették a Gara de Nord állomáson szolgálatot teljesítő *Demetrian Jon* rendőrkomiszárnak, hogy az állomás közelében több csavargó a „bobul” nevű szerencsejátékkal csapja be a közönséget. A rendőrkomiszár, valamint *Jancu Gheorghe* 1070-es számú rendőr a feljelentő által megjelölt helyre sietett, ahol a szerencsejátékkal operáló csavargók tanyáztak. Ezek azonban úgy látszik, észét vették a rendőröknek, mert vad futással igyekeztek elmenekülni. A közrendőr, hogy megállásra kényszerítse őket, négyszer a levegőbe lött, mikor azonban látta, hogy az üldözöttek tovább futnak, közéjük sötötte fegyverét. A golyó *Radu Sîntescu* Strada Meteor 24. szám alatti lakost találta el, aki eszméletlenül esett össze. A súlyosan sérült embert a Filantrópia-kórházba szállították.

Két volt aradi rendőrtisztviselő fosztotta ki a mikalakai gazdálkodót

Az egyiket letartóztatták, a másik megszökött — Eredményes házkutatás Lungulescu volt komiszár lakásán — A volt rendőrtiszt az ügyészségen beismerte bűnét

Az aradi rendőrség a tegnapi nap folyamán őrizetbe vette *Lungulescu Péter* volt aradi rendőrkomiszárt, akit *Nichi Todor* mikalakai gazdálkodó jelentett fel, mert állítólag *Sitariu Ilés* volt aradi rendőrtisztviselő társaságában 440 dollárt és 2500 lejt loptak el mulatozás közben a gazdálkodótól. A feljelentés adatai szerint *Nichi Todor*, aki a Fehér Kereszt-szállodában lakott, az elmúlt éjszaka több szabadságtéri kávéházban mulatozást rendezett. Éjjel fél 1 körül lehetett, midőn a Hunyady-uca sarkán két ismeretlen férfi csatlakozott hozzá, akik egy darabon elkísérték, azután elváltak tőle. *Nichi* egy *Petrisi György* nevű bérkocsis társaságában tovább akarta folytatni az ivást, midőn azonban fizetésre került a sor, meglepetéssel tapasztalta, hogy a magához vett pénzösszeg hiányzik.

A kocsi látásból ismerte a két férfit, kik gyanússá váltak *Nichi Todor* előtt, aki az éjszaka folyamán megtette a bűnvádi feljelentést, a

melyhez a bérkocsis eléggé pontos szeméyleírást is tudott adni a két ismeretlenről. *Iancu Traian* rendőrgazdátó intézkedésére *Margescu* komiszár bevezette a nyomozást, amelynek folyamán a szájak *Lungulescu Péter* volt komiszárhoz vezettek, akinek lakásán házkutatást tartottak és *asztalának fiókjában 120 dollárt találtak*. A rendőrség letartóztatásba helyezte *Lungulescut*, aki bevallotta, hogy *Sitariu Ilés* nevű társával követte el a lopást, aki azonban eltűnt. *Lungulescu* a rendőrségről ma délelőtt kísérték át az aradi ügyészségre, ahol vallomásában előadta, hogy *Sitariu* től csak hat dollárt kapott és nem tudja megérteni, hogy miként került hozzá a 120 dollár. Kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezték, míg *Sitariu Ilés* kézrekerítése iránt megtették a szükséges intézkedéseket. *Sitariu Ilés* különben ismerős az aradi igazságügyi hatóságok előtt, mert a közelmúltban egyik bűnügyében kért perfelvételt, amelyben az aradi törvényszék ki is tüzte az újabb főtárgyalást.

HIREK

Bucsu a papírpénztől

Ma délelőtt láttam az új száz lejest. Szép kis ezüst pénzdarab, alig nagyobb egy husz lejesnél. De mégis, tudja Isten, hogy vagyok ezzel az új pénzzel, bevallom őszintén, — nem szeretem. Amikor az új huszasok forgalomba kerültek, szinte megsirattam a kopott, szakadozott papírhuzsast. Nekem mindig úgy tűnt, hogy a papírpénz, amit a pénztárcánkba óvatosan behelyeztünk, sokkal többet ért. Valahogyan komoly volt. Bement az ember a boltba és vásárolt valamit 16 lejért, elővette a huszast és nagy komolyan eltette a kis patkó alakú tárcájába a vissza járó aprópénzt. És amikor eltűntek az öreg huszasok, a fiatal kis sárga ércet már hanyagabban vetette oda a pultra, minihogyha örülne, hogy megszabadul tőle. Mert onnan kellett előhalásznunk, az aprópénztárcából, ahol az egy- és kétlejesekkel vegyült el.

Most ezek után tessék elképzelni, hogy mit érzek, mikor a papír százast agoniáját látom. Olyan ritkán volt az embernek egy pár százasa az utóbbi időkben, de legalább megvolt az az élvezete, hogy amikor elővette a százast, amely össze volt hajtva, elegánsan kisimította és odakiáltott a főpincérnek:

— Jenő, fizeték!

A közelben ülők felé fordultak és a fizető vendég meglöbögött a százast és leereszkedően mondta:

— Jenő fiam, ez az utolsó százasom ebben a hónapban!

Ezután már ilyen élvezetei nem lesznek a halandóknak. Előveszi az ezüst százast, amit a messzeülők könnyen huszastnak gondolhatnak. Most már nem olyan nagy eset, hogyha felváltja az ember, szóval belekerül az aprópénztárcába és éppen úgy lenézzük őket, mint a huszasokat.

Ha már imponálni akarok, akkor ezentúl csak ötezrest lobogtathatok, mert már csak az mutat valamit... **b. gy.**

— **IDŐPROGNÓZIS.** Hűvösebb, esőre hajló idő várható, erős felhőzettel.

CENTRAL MOZGÓ: MINDENT EGY CSÓKÉRT... (Premier). Énekes vigjáték. Don Jose Mojica, Mona Maris.

SELECT MOZGÓ: A KISASSZONY SÓFŐRJE. Zenés vigjáték. Dorothy Mackall, Jack Mulhall.

Előadások kezdete: 5, negyed 8 és negyed 10 órakor.

A világ rádióhallgatóinak legkedveltebb tangó- és jazzénekese:

DIEGO ANTONIO ROJE szombattól személyesen vendégszerepel a Select-mozgó minden előadásán.

— **Dr. Nichin János főjegyző átvette hivatalát.** Dr. Nichin János, vármegyei főjegyző a mai napon visszatért nyári szabadságáról és újra átvette hivatala vezetését.

Kérdezze meg az orvost, hogy mi a véleménye:

— **Az adóbefizetések új rendje.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium az adóbehajtásokat illetően ma ismét körrendeletet bocsátott ki, amelyben elrendeli, hogy az adóhivatalok törzslapot készítsenek el, amelybe beleveszik a legutóbbi évek adóvallomását, feltüntetik továbbá azt is, milyen mértékben tett eleget fizetési kötelezettségének az adóalany és ehhez mérten adják meg az esetlegesen kért adóhaladékokat.

— **Barbatescu aradi iskolarevizort Bucurestibe rendelték.** Arad megye prefekturájára ma telefonértesítés érkezett a közoktatásügyi minisztériumból, amelyben közölték dr. Lázár Ágoston megyei prefektussal, hogy a miniszter az eddigi iskolarevizort, Barbatescut felmentette állásától és központi szolgálatra Bucurestibe rendelte. Helyére **Dinica Pavel** volt aradi revizort, jelenlegi igazgató-tanítót nevezték ki, aki a napokban foglalta el hivatalát.

— **Per egy aradi politikai párt ellen.** Érdekes keresetet tárgyalt ma az aradi járásbíró, melyet Vinczent Marcell, az aradi „Autobox” garage-vállalat tulajdonosa indított egyik aradi román politikai párt ellen. Vinczent keresetében előadta, hogy 1927-ben, a képviselőválasztások alkalmával megjelent irodájában a szóbanforgó politikai párt aradi megbízottja, aki körülbelül 2000 lej értékben rendelt nála autóját, valamint autóalkatrészeket. A garázstulajdonos több ízben küldötte el a számlát a pártirodába, ahol azonban annak ellenértékét nem sikerült megkapnia. Miután a vételtől számítva már öt év múlt el, a cég-tulajdonos keresetet indított a politikai párt, illetve annak aradi vezetője ellen. Keresetében arra kérte a járásbírókat, hogy kötelezze a párt-szervezet aradi vezetőjét az adósság kiegyenlítésére. A bíróság ebben az ügyben mára tüzte ki a tárgyalást, amelyen azonban sem az alperes ügyvédje, sem pedig a beidéztet tanúk nem jelentek meg. A bíróság tehát úgy döntött, hogy a tárgyalást elnapolja és a tanúkihallgatásokra november 22-ét tüzte ki mint folytatódó tárgyalási napot.

— **Aradi hírlapíró gyászja.** Moor Simon budapesti magánzó 92 éves korában ma meghalt. Temetése holnap délután lesz Budapesten. Az elhunytban Moor Jenő aradi kereskedő özvegyét, Marosi Rudolf hírlapíró, az Aradi Közlöny munkatársa pedig nagyatyját gyászolja.

SONN MARGIT és SÁRI

cukorka és csokoládé tiszteket Str. Eminescu 4. szám alatt, CORSO mozival szemben

„CHARLOT” bonboniera név alatt megnyitották.

— **Meghalt Haubenreich Mihály, Arad egyik legrégebbi iparos.** Arad egyik legrégebbi iparosa távozott el az élők sorából. Haubenreich Mihály ismert aradi paplanosmester tegnap éjjel fél 12 órakor szívszélhűtésben hirtelen meghalt. Még tegnap este a volt Széchenyi- és Batthyány-uccák sarkán levő műhelyében dolgozott az idős mester, fél tízkor hazatért, lefeküdt és röviddel ezután, anélkül, hogy felébredt volna álmából, meghalt. Haubenreich Mihály 1882-ben alapította üzletét és izléses készítményeit mindenki megcsodálta. Háború előtt udvari szállító lett, ugyanis Ferenc József részére az ő műhelye készítette az értékes paplanokat. Haubenreich Mihályt 76 éves korában ragadta el a halál. Feleségén kívül az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése holnap, pénteken, szeptember 2-án délután 5 órakor lesz a volt Kazinczy-uccai gyászszobából.

— **Tiltakozó gyűlés Aradon a nyugdírendezés ellen.** Az általános nyugdíjrendezéssel kapcsolatban a kormány rendezte az igazságügyi tárcához tartozó tisztviselők nyugdíját is. Ezzel kapcsolatban mozgalom indult meg az aradi volt törvényszéki tisztviselők között, akik sérelmesnek tartják magukra nézve nyugdíjaik jelenlegi rendezését, ennek következtében tehát elhatározták, hogy sérelmeiket memorandum alakjában terjesztik a kormány elé. A memorandumban rá akarnak mutatni arra, hogy egyes fizetési osztályba tartozó tisztviselőknél három, sőt négyezer lejes redukálással történt a nyugdíjak megállapítása. Az aradi nyugdíjas törvényszéki tisztviselők a jövő hét folyamán szándékoznak tiltakozó gyűlésüket megtartani.

— **A féltékenységi dráma hőst nem állítják statáriális bíróság elé.** Budapestről jelentik: Lipták János ügyében a bíróság úgy döntött, hogy nem állítja statáriális bíróság elé. Mint emlékeztetes, Lipták a mendei vasuti állomáson féltékenységi rohamában agyonlőtte Szegedi Jenőt, aki a feleségének udvarolt.

az ártalmatlan (bécsi)
WALDHEIM
soványító pastillákról?

— **Szabadlábra helyezték a halálos rugást adó aradi rendőrt.** Az aradi ügyészség — mint az Aradi Közlöny megírta — felfolyamodást jelentett be a vizsgálóbíró döntése ellen, amellyel Mitrea János aradi rendőrtisztet, aki Bucurie Mihály aradi munkáson halált okozó rugást ejtett, szabadlábra helyezte. Az ügyészi felfolyamodást ma tárgyalta az aradi törvényszék vádpanácsa, amely szintén elfogadta a rendőrtisztet ama védekezését, hogy tettét jogos önvédelemből követte el. Mivel ezt igazolták a kihallgatott tanúk is, a vádpanács megerősítette a vizsgálóbíró szabadlábra helyezési döntését.

Kijavítják a Bodrogi-utat

Helyszíni szemlén a város vezetősége

Botioc Elek dr. városi intérimár-bizottsági elnök, Muresan János városi főmérnök és Radovan Milivoi társaságban, tegnap délután kiszállott helyszíni szemlére a Bodrogi-utra. A helyszíni szemlére azok a bejelentések szolgáltattak alkalmat, amelyeket a Bodrogi-uti lakosok tettek Aradváros vezetőségénél, akik elpanaszolták, hogy a beálló őszi esőzések következtében, az árvíz által megrongált uton, lehetetlenné válik számukra nemcsak a közlekedés, hanem terméseiknek rendes betakarítása is. Kérték Aradváros vezetőségét, hogy haladéktalan intézkedések útján, segítsen a helyzeten, mert máskülönben egész évi munkájuk kárba veszik.

Botioc Elek dr. a városi főmérnökkel együtt tett szemleútján maga is meggyőződött róla, hogy a bejelentések egyáltalán nem túlzottak. A Bodrogi-utnak az a része, amely a csálai erdőtelep mellett halad el, tényleg kétségbeejtően rossz állapotban van, amely azonnali javítást igényel. A polgármester azonnal intézkedett tehát, hogy a város mérnöki hivatala megfelelő intézkedéseket fogantosszon az ut megjavítása érdekében. Egyben a város vezetősége átrú az erdőigazgatósághoz, melynek az uttest közelében kőbányája van és arra kérte fel az erdőigazgatóság vezetőségét, hogy adjon engedélyt a város mérnöki hivatalának, amely felhatalmazza a mérnöki ügyosztályt arra, hogy a kőbányához iparvasutat építhessen ki és az innen ingyen kitermelt kőmennyiséggel javíthassák meg a Bodrogi-utat. A Szia a maga részéről ugyancsak rendkívül olcsó áron ajánlott fel ezekhez a munkálatokhoz megfelelő keménységű kőforgácsot, amelyet az uttest felületének rugalmassá tételére fognak felhasználni.

— **Az arad-gáli önkéntes tűzoltó egyesület 1932. szeptember 3-án, szombaton este 8 órai kezdettel az Alle-féle vendéglő Călea Aurel Vlaicu (Pécskai-ut) 182. sz. kerthelyiségében zártkörű táncestélyt rendez.** Belépő díj tetszés szerint. A táncestélyt — amely iránt már most nagy érdeklődés nyilvánul meg — szépségverseny, konfetti- és szerszencsata tarkítja.

— **Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélszakalmat, gyomorégést, mellszorulást vagy szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet.** Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a Ferenc József vizemek természetalkotta hashajtó. — A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Dr. Pescariu, a megyei közoktató belgyógyász-főorvosa hazaérkezett.**

— **U. Egyhy Ghyssa tanulmányutjáról hazaérkezett.** Ortutay-palota.

— **Hegedű- és elméleti kiképzés (áll. autorizáció alapján), a déli és esti órákban.** Dr. Ungár ügyvédi iroda, Strada Bucur 19. (Erzsébet-körút sarka.)

— **Iskolai beiratások.** A kulturpalota általani elemi magyar tagozatu iskolában a beiratkozások szeptember 1-től 10-ig tartanak délelőtt 8—12-ig. Ez évben leányokat is vesznek fel. Ugyanezen iskolában megnyitott a román tagozat is, ahol felvesznek felekezeti tekintet nélkül mindkét nemből tanköteleseket. Igazgatóság.

— **Perémi Ignác nyugalmazott vasuti főellenőr annak közlésére kért fel bennünket, hogy nem azonos Perényi Popa Ignáccal, akit az aradi ügyvédi kamara zugirászatért fejeleltet.**

Kapható gyógyszertárakban és drogériákban,
Dobozonként 115.— Lej.
Az eredmény meglepő!

— **Szüreti multság!** Az arad-ségai római katolikus templom bizottsága folyó évi szeptember hó 3-án szüreti multságot rendez a Dragomir-féle kert helyiségében, Sága, Koszoru-ucca (rossz idő esetén sátorral biztosítva), egybekötve disznótörös vacsorával. Belépőjegy nincs, a jelvény megváltása kötelező, ára 10 lej. A rendezőség.

Leégett egy terményraktár

Három millió lej a kár

Kisenevből jelentik: Hatalmas tüzvész pusztított ma hajnalban Kisenevben a Petru Rares-uca 64. számú épületben, amely *Schafir* Ifrim terménykereskedő tulajdona. A tűz hajnali 4 órakor keletkezett az épületben levő terményraktárban és nagy gyorsasággal terjedt tovább. A szomszédok, akiket a raktárból kitóduló füst figyelmeztetett a tüzre, azonnal értesítették a tűzoltókat, akik nagy apparátussal vonultak ki a helyszínre. Mire megérkeztek, már az egész épület lángokban állott és az általános pánikot növelte az, hogy kigyulladt a szomszédos benzin- és petroleum-lerakat is, a hol a benzin hordók egymás után robbantak fel. A tűzoltók megfeszített munkája ellenére a tűz tovább terjedt és lángokba borította a Radomolski-féle szeszgyárat, valamint a Sison-terményraktárt, ahol 16 vagon tengeri hamvadt el. Több órai emberfeletti munka után végül is sikerült a tüzet lokalizálni. A kár az eddigi becslések szerint jóval meghaladja a három millió lejt. A kár azonban megtérül, mivel ugy az épület, mint a leégett raktárak és üzletek biztosítva voltak.

— **A magyar honvédelmi miniszter az olimpiai győzelmekről.** Budapestről jelentik: Gömbös Gyula magyar honvédelmi miniszter ma érdekes nyilatkozatot tett a sajtó képviselői előtt a magyar olimpiai bajnokok szerepléséről:

— Nagy elismeréssel kell fogadnunk a magyar fiúk olimpiai, Los-angelesi szereplését — jelentette ki — de fel kell hívnom a közönséget arra, hogy ennyivel nem lehet beérni a magyar sport dicsőségét illetőleg a jövőre nézve. Meg kell kezdeni a magyar sport organikus továbbfejlesztésének gondos és körültekintő munkáját. Meg kell állapítani, hogy a legteljesebb mértékben meg lehetünk elégedve az elért eredményekkel, de Berlinbe máris készülünk kell, hogy erőnket teljesen kihozhassuk.

— **A pénzes utalványokat ozentul a főpostán fizetik ki.** Az aradi postafőnökség közli, hogy a postavezérgazgatóság rendelete szerint ezután nem az aradi állomási postáról kézbesítik a pénzes utalványokat, hanem az aradi főpostáról, mivel az aprópénzek forgalomba hozatala miatt nehézségekbe ütközött a sokszor csaknem egy méterházas kivevő pénzeszek elszállítása. A közönséget annyiban érinti ez a változás, hogy pénzes utalványaik megérkezése iránt a jövőben nem az állomási postán, hanem a főpostán kell érdeklődniök. A nagyvállalatok és bankok, amelyek eddig kocsival szállították el a részükre postai utalványon érkezett nagyobb összegű pénzküldeményeket, most sokkal könnyebb megoldást találhatnak, mivel nem szükséges az állomásra küldeniök az utalványozott pénzeszek átvétele miatt, csupán a főpostáról kell azt elszállítani.

— **Ha Piccardnak szabad volt...** Budapestről jelentik: Az elmúlt éjjel a tűzoltók a Lánchíd egyik pillérének tetejéről egy fiatal embert szedtek le, aki kihallgatása alkalmával frappirozó feleleteket adott. Először is mélyszéges felháborodásának adott kifejezést afelett, hogy tudományos kutatásában háborgatták. Ő magáncsillagász — mondta — és ha Piccardnak szabad volt, neki miért nem szabad...? A kihallgatás után természetesen rendőrorvosi vizsgálatnak vetették alá, amely azonban negatív eredménnyel végződött. A magáncsillagász neve különben Szelezky Mihály.

— **83 éves vőlegény, 90 éves menyasszony.** Londomból jelentik: Woolhope angol városban tegnap házasságot kötött Frederik Owen 83 éves ember Louisa Baker 90 éves menyecskével. Az ifjú pár esküvőjén megjelentek a vőlegény első házasságából származó unokái is. A házasságkötés után nászutra mentek egy angol tengeri fürdőhelyre.

— **Volt népbiztos a bíróság előtt.** Szolnokról jelentik: A szolnoki törvényszék gyorsított eljárással ma vette tárgyalás alá Vörös Sándor lakatos ügyét, aki 1919. év tavaszán a vörös terror uralma alatt Televény községben népbiztos volt és a rendeleteinek nem engedelmességek lakosokat egyre-másra kivégeztette. Társait a kommunista uralom után elfogták és valamennyit elítélték, azonban Vörös eddig szökésben volt, csupán ez év tavaszán tért vissza Magyarországra, ahol elfogták és átadták az igazságszolgáltatásnak.

Szenzációs részletek az Alma-fivérek letartóztatásáról, akik 30 millió schillinggel csapták be Felsőausztriát

Tiltakozik a „spanyol konzul” --- A kormány megnyugtató nyilatkozata

Bécsből jelentik: Jelentette az Aradi Közlöny, hogy egy bankárcsalád, apa és két fia, Alma Károly Egon, dr. Alma Herbert Frigyes és dr. Alma Hans Bernard, Felsőausztriát mintegy 25 millió schilling erejéig megkárosították. Alma Egon és Herbert már napok óta a bécsi törvényszék foglyai, míg Hans ellen elfogatási parancsot adtak ki. A legújabb nyomozás eredményei arra mutatnak, hogy Felsőausztra tartomány kára nem 25 millió, hanem 30 millió schillingre fog rugni. Sajátságos, hogy a három csalónak mily könnyen sikerült a tartományi elnökséget becsapni. Még különösebb az, hogy ez év februáriák, annak ellenére, hogy a tartományi elnökség már tisztában volt a helyzettel, legnagyobb diszkrécióval kezelte az ügyet, sőt egy bécsi lap leleplezéseit még ebben az időben a legkategorikusabban megcáfolta. De nemcsak cáfolatokat adott ki a tartományi elnökség, hanem egyenesen ellenoffenzívát ment át és napokon keresztül arról nyilatkozott, hogy tulajdonképpen nem történt semmi, hogy a dollárkölcsonök ügye abszolút korrekt módon bonyolódott le és az egész kampány nem egyéb rosszindulatú szenzációhajhászásnál.

Talán éppen ezek a megnyugtató nyilatkozatok tették lehetővé a két csaló letartóztatását. A kérdéses időben ugyanis külföldön tartózkodtak, mert érezték, hogy Ausztriában forró a talaj a lábuk alatt. Ezek a barátságos nyilatkozatok azonban ugylátszik megnyugtatták őket, úgy, hogy pár héttel ezelőtt a két bankár visszatért Bécsbe. Alma Károly Egor,

— **Egy pécskai földbirtokos tragédiája.** Az aradi ügyészségnek ma telefonon jelentette a pécskai csendőrség, hogy Hegyesi Mátyás pécskai földbirtokos lóusztatás közben a Marosba fulladt. Holttestét mindézig még nem vetette partra a folyó.

— **Tüntető gyűlést tartanak az öt halálra ítélt nemzeti-szociálista kegyelmi kérvényének tárgyalásán.** Berlinből jelentik: A porosz kormány valószínűleg pénteken foglalkozik a halálra ítélt öt nemzeti-szociálista kegyelmi kérvényével. A nemzeti-szociálista párt elhatározta, hogy erre a napra nagy tüntető gyűlést rendez a beutheni Sport Palace-ban, amelyen valószínűleg Hitler maga fog szónokolni.

— **Az állami sorsjáték mai huzása.** Az állami osztálysorsjáték mai huzásának eredményei: 100 ezer lejt nyert: 54.323, 75 ezer lejt: 42.733, 50 ezer lejt: 29.075 és 72.770, 25 ezer lejt: 76.573, 68.720, 4470, 23.412, 20 ezer lejt: 16.823, 63.318 számú sorsjegy.

— **Letartóztattak egy magyar világcsalót.** Budapestről jelentik: A bécsi rendőrigazgatóság ma délben rádiogrammban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy Bécsben letartóztatták Nádasdi Marcel 36 éves volt budapesti drogériatuladonost, aki ellen a budapesti büntetőtörvényszék kivül párisi, bécsi, berlini és más világvárosi hatóságok adtak ki nyomozóleveleket. Bécsi, berlini, párisi cégeket csapott be, összekóborolta egész Európát, ahol csak megjelent, rendezetlen ügyeket hagyott maga után. A főkapitányság a bécsi jelentést nyomban közölte az ügyészséggel és a törvényszékkel, hogy meginduljon a kiadati eljárás.

— **180 monarchistát száműznek Spanyolországban.** Madridból jelentik: A legutóbbi monarchista összeesküvésben résztvevő személyek legnagyobb részét száműzésbe küldik. A csütörtöki nap folyamán 180 letartóztatott monarchistát indítanak utnak az internálótáborokba. A száműzöttek között több előkelő spanyol arisztokrata is van.

— **Beiratkozások a Városi Zeneiskolába szeptember hó elsejétől negyedikéig a délutáni órákban.** A tanítás szeptember hó 5-én veszi kezdetét. Kiképzés a zeneművelés minden ágazatában. Évi tandíj 3000 lej.

az apa: feleségétől elváltan él és dacára ennek, a nő villájában lakott albérletben két fiával. Valamikor spanyol alkonzul is volt, a tárlat azonban még ma sem távolította el az előkelő villa kapujáról. Amikor a detektívek lakásában megjelentek, hogy a letartóztatást fogantatosítsák, Alma Károly Egon kereskedelmi tanácsos hideg előkelőséggel kijelentette: „Az urak exterritoriális területen vannak, nincs joguk egyáltalában ide behatolni és biztosíthatom az urakat, hogy sulyosan rá fognak fizetni önkényeskedésükre...” Amikor ez a hang nem használt, így kiáltott föl: „Ez egy égozáltó igazságtalanság. Holnap meg fogják majd bántani. Én egyáltalán nem is vagyok kereskedő, az egész ügyhöz semmi közöm és biztosíthatom az urakat, hogy a legalázatosabban fognak tőlem bocsánatot kérni.”

Ezek után behívta fiát, aki ellen még nem volt akkor elfogatási parancs kiadva és kijelentette előtte, hogy egy hallatlan önkényeskedés áldozata és pár óra múlva egész bizonyosan újra otthon lesz. Ugylátszik ez adott bátorságot fiának arra, hogy Bécsben maradjon, lehet azonban, hogy azt hitte, hogy már őt is figyelik és éppen azért, egy pillanatra sem hagyta el a házat. Délután már ellene is kiadtak elfogatási parancsot és elővezették a gazdasági rendőrség vezetőjéhez.

A felsőausztriai kormány energikus cáfolatai tehát nem érték el azt, hogy a bűnösöket az igazságszolgáltatás elől elvonják és Felsőausztriát sem tudták megmenteni a 30 millió silling végleges elvesztésétől.

Göndör Ferenc román állampolgár lett

Visszamegy Amerikába

Bucurestiből jelentik: Göndör Ferenc, — mint ismeretes — nemrégiben kénytelen volt elhagyni Amerikát, mivel megvonták tőle a tartózkodási engedélyt. Lapja. Az Ember továbbra is Newyorkban maradt, Göndör pedig Bécsben próbálta megszerezni az ujrabeutazási engedélyt. Bécsi kísérletezése nem vezetett eredményre és ekkor azt a tanácsot kapta, hogy szerezze meg a román állampolgárságot és mint román állampolgár kérje az ujrabeutazási engedélyt. Göndör az utóbbi időben sokat tartózkodott Bucurestiben és hosszas utánjárás után sikerült megkapnia a román állampolgárságot és mint román állampolgár már engedélyt is kapott az Amerikába való beutazásra. Az engedélye egyelőre csak feltételes és hír szerint egy évre szól.

— **Salamon Bélát nővé operálta a párisi Le Sourire.** A Párisban megjelenő Le Sourire című éleclap most Budapestre érkezett száma nagy képet közöl, mely Salamon Bélát ábrázolja női lábakkal, meglehetősen pikáns képek társaságában. Salamon most dr. Szalay Emil utján feljelentést tett az ügyészségen és az összes példányok lefoglalását kéri. Ugyanakkor kártérítési pert indít a Le Sourire ellen.

— **Uj repülőgépgyorsasági rekord.** Newyorkból jelentik: A repülőgépek gyorsasági világrekordját ismét megjavították. Doolittle amerikai pilótának sikerült szerdán repülőgéppel óránkénti 470 kilométeres sebességet elérni. Az új világrekordot a pilóta egy nagyobb távrepülésen érte el és az óránkénti átlagos sebesség volt 470 kilométer.

— **Dr. Lakatos szanatóriuma.** Baden bei Wlen, a nyári idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógyténvezők, — külön szivosztály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt, — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

SPORT KÖZLÖNY

Az igazolás alatt lévő játékosok is szerepelhetnek a Nemzeti Bajnokságért küzdő csapatokban

Elfogadták az AMTE indítványát — A spanyol és portugál válogatottal fog mérkőzni a román reprezentatív együttes

Az AMTE vezetősége legutóbbi memorandumot terjesztett az FRFA-hoz, amelyben kérte, hogy a Nemzeti Bajnokságban résztvevő csapatok játékosai részére speciális igazolási szabályzatot engedélyezzenek, hogy a küzdelemben induló együttesek felerősített csapatokkal vehessenek részt a játékban. Az AMTE-propozíciója helyénvaló, mert így a mérkőzések sokkal izgalmasabbak lesznek.

A központ a mostani legutóbbi ülésén vette tárgyalás alá az AMTE indítványát és hosszú vita után elhatározták, hogy azt elfogadják, így azok a játékosok, akik szeptember elsejéig belettek jelentve kivételesen részt vehetnek a küzdelemben.

Többek között mint érdekességet kell megemlítenünk azt, hogy az FRFA tárgyal a spanyol és portugál szövetséggel egy-egy romániai vendégjáték ügyében, amelyet a közeljövö-

ben kellene lebonyolítani. Természetes, hogy Románia ezeket a meccseket revans-kötelezettséggel kívánja kötni.

Szigoru döntést hoztak az idegen játékosok szerepeltetése ügyében is. Ezentul minden csapat csak saját leigazolt játékosával játszhat. A játékosköleszést szigorúan megtiltották. Igazolmány nélkül játékos nem játszhat.

Az eddigi játékosigazolások körüli anomáliák megszüntetése érdekében elhatározták, hogy minden kerület részére átadnak bizonyos mennyiségű igazolólapot s ezentul a kerülettől könnyen beszerezhetik az egyesületek ezt a fontos iratot.

A Mures felebbezésével is foglalkoztak. Mint megirtuk, a marosvásárhelyi bajnokcsapatot bizonyos formások miatt törölték a bajnokságból. A Mures felebbezett, azonban a szövetség visszautasította s így a Mures az ez évi Nemzeti Bajnokságban nem indulhat.

A kormányos négyesben Magyarország fog győzni — írja Friedmann László, a Hajós bajnok-négyesének tagja — Nagy előkészületek a verseny előtt — Már együtt van a teljes mezőny — Levél Belgrádból

Szerdai lapszámunkban belgrádi tudósítónk jelentése alapján beszámoltunk a Romániát reprezentáló evezősök megérkezéséről. Ma megkaptuk az első várt levelet Belgrádból, amelyet Friedmann László a Hajós bajnok-négyesének egyik legtehetségesebb tagja intézett hozzánk. Friedmann László felkérésünkre részletesen ismerteti a belgrádi helyzetet. A szimpatikus sportfiú többek között a következőket írja:

— Belgrád szépségeitől mindannyian elvagyunk ragadtatva, de nemcsak a szerb főváros szépsége volt kellemes meglepetés számunkra, hanem a rendezők nagyszerű fogadtatása és szívélyes viselkedése. Valósággal lesik kívánságunkat és nincs olyan, amit nem teljesítenének.

A megérkezés után az első alkalmas órában hozzákezdünk a tréninghez. Roppant kellemetlenül hat, hogy nincs velünk a megszokott hajónk, így már amennyire lehet, igyekszünk hozzászokni a kölcsönkapotthoz, amely természetesen nehéz és egészen bizonyos a versenyrovására fog menni. Minden nemzet szorgal-

masan treniroz, bennünket kizárólag a skiff és a négyes érdekel. A tréning-eredmények alapján valószínűnek látszik a magyarok négyesének győzelme, igaz, hogy a négyes magukkal hozott csónaka nincs teljesen rendben, állítólag sulyosabban megsérült. A jugoszlávok most rendezték a válogató versenyt, gyilkosküzdelmek voltak. A szerbek nivó tekintetében körülbelül egyenrangúak velünk. A hollandok a Luga nyolccsal, non cox négyessel és egy kormányos pair-orrall képviseltetik magukat. Az olaszok nagyon készülődnek. Az amszterdami négyes indul, míg skiffben Mariani fog evezni, aki abszolút stílustalan, de annál szívósabb versenyző. A lengyelek teljes számban vonultak fel, csupán a pair-orban nem indulnak. A csehek négyese, nyolcása és skiffje nevezett be a versenyre.

Minden egyes számban előreláthatólag nagy lesz a küzdelem. Mi a magunk részéről mindent megteszünk, hogy minél előkelőbb helyezést érjünk el — fejezi be sorait Friedmann László.

Nagyszabású atlétikai verseny Aradon

Az Atlétikai Liga és az AAC rendezésében nagyszabású atlétikai versenyt rendeznek Aradon, amelyre az ország összes számottevő versenyzői bejelentették részvételüket. Ez a verseny első lesz ezidén, mert a legutóbb Aradvároson keresztüli stafétát nem lehet atlétikai versenynek nevezni. A mostani erőpróban az összes klasszikus számokat megrendezik, így tehát a szokásos futó-, ügyességi- és súlyszámok is lebonyolításra kerülnek.

Az AAC atlétái — mint már azt jelentettük — nagyban készülődnek az érdekesnek ígérkező összecsapásra és a tréninghírek alapján a hazai versenyzők jó szereplését lehet várni. A verseny ismertetésére még visszatérünk.

O A NAC mégis részt vesz a Nemzeti Bajnokság küzdelemben. Tegnapi lapszámunkban bucuresti-i híradás alapján beszámoltunk arról, hogy az ország vezető együttese, a NAC nem fog részt venni a Nemzeti Bajnokságban. Amint most jelentik, a váradi együttes mégis részt vesz a küzdelemben, amely ilyenformán megtartja érdekességét.

Newyorkban vízirögbit akartak játszani a magyar pólócsapattal

New-Yorkból jelentik: Ezer néző előtt rendezték utolsó new-yorki és amerikai versenyüket a magyar vízipólózók, akik félidőt játszottak a new-yorki válogatott ellen, ennek a félidőnek eredménye 4:2 volt. Az amerikaiak a második félidőre vonatkozólag azt az ajánlatot tették, hogy ne a szabályszerű pólót, hanem az itt szokásos életveszélyes vízirögbit játszanak. Komjádi természetesen megtagadta a kívánság teljesítését, mire New-York nem állt ki a második félidőre. A kísérő uszóversenyen dr. Bárány 100 yardon 54.2 mp. alatt győzött, Mészöly (55.0 mp.) és Fissler (55.2 mp.) előtt. Az 1000 yardos uszásban Ruddy 15:54.6 mp. alatt legyőzte Halassyt, akinek ideje 15:55.8 mp. volt.

O Utolsó turamérkőzését elvesztette a Bocskai. A debreceni profik a tizenkettedik turameccsüket, amelyet Harlem válogatottjaival játszottak le — 4:3 arányban veszítették el.

O A Szolnoki AK rávert a Vac FC-re. A magyar Kupamérkőzés során a SzAK 2:0-ra verte a Vac FC-t.

Poulieff nyerte a brassói országos tenniszverseny férfi-egyesét

Brassóból jelentik: A négy napig tartó országos tenniszversenyek tegnap nagy sikerrel befejeződtek. A küzdelmekben az ország csaknem minden nevesebb játékosa részt vett, a következő eredményekkel:

Férfi egyes I. osztály: 1. Poulieff, 2. Réti, 3. Botez és Schmidt. Döntő: 6:2, 2:6, 8:6, 4:6. Réti szerencsétlenül versenyzett, ütője elszakadt és deprimáltan játszott. Az előmérkőzések érdekesebb eredményei:

Férfi egyes II. osztály: 1. Simon, 2. Székely, 3. Szász és Hönig. Döntő: 2:6, 6:3, 6:1.

Férfi páros I. osztály: 1. Réti-Schmidt, 2. Botez-Stanescu, 3. Poulieff-Krupenszky és Cantacuzino-San Galli. Döntő: 7:5, 6:4, 6:3.

Férfi páros II. osztály: 1. Caralulis-Rosin, 2. Simon-Szász, 3. Jasinszky-Smlureanu és Schneider-Helm. Döntő: 6:3, 6:4.

Női egyes I. osztály: 1. Golescu, 2. Romalo, 3. Donici és Butculescu. Döntő: 6:3, 6:3.

Női egyes II. osztály: 1. Granenfels, 2. Mikes Hanna. Döntő: 6:2, 6:1.

Női páros I. osztály: 1. Golescu-Romalo, 2. Butculescu-Cantacuzino. Döntő: 6:3, 13:11.

Női páros II. osztály: 1. Mikes-Granenfels, 2. Helm-Orendi.

Vegyes páros I. osztály: A döntőbe a Romalo-Schmidt és Golescu-Poulieff párok kerültek. A döntőt a szeptemberi országos bajnokságban játsszák le.

A Kolozsvári AC országos tenniszversenyt rendez

Aradi résztvevők a versenyen

Kolozsvárról jelentik: Szeptember nyolc, kilenc, tíz és tizenegyedikén rendezik a KAC országos tenniszversenyét. A versenyek a KKE pályán fognak lezajlani, a következő versenyszámokkal: 1. Férfi egyes I. osztály, Kolozsvár város bajnokságáért, 2. Női egyes I. osztály, Kolozsvár város bajnokságáért, 3. Férfi páros I. osztály, Kolozsvár város bajnokságáért, 4. Vegyes páros I. osztály, Kolozsvár város bajnokságáért, 5. Női páros I. osztály, 6. Férfi egyes I. osztály, 7. Női egyes II. osztály, 8. Férfi egyes kizárásos vidékiek számára, 9. Női egyes kizárásos vidékiek számára, 10. Férfi egyes, ifjusági, 11. Női egyes, ifjusági.

A kolozsvári országos versenyen az összes számbajó aradi versenyzők indulnak. Így az AKE és a Hellas több versenyzőt küld ki, de valószínűnek látszik, hogy az AAC a legutóbbi versenyen jól szereplő játékosait is leküldi Kolozsvárra.

O Bulgár turán a bucuresti-i CFR. Bucuresti vezető csapata, a CFR legközelebb bulgár turára indul. A tura eddig négy állomásból áll.

O Szeptember 1-én indultak haza a magyar uszók. Az Amerikában turázó magyar uszók és vízipólózók szeptember 1-én indultak haza. A csapat mindenfelől sok meghívást kapott, azonban mindenki vágyik már haza, s emiatt Komjádi a hazautazás mellett döntött.

O Lesz-e újabb Juventus-Slavia mérkőzés? A középeurópai kupa mérkőzése során a Juventus-Slavia mérkőzés botrányba fulladt. A kupabizottság megállapította mindkét csapat büntességét és kizárta őket a további küzdelmekből. A két csapat felebbezett s a bizottság szeptember 11-én, Budapestben fog dönteni az ügyben. A döntés végleges lesz. Sportkörökben nagy érdeklődéssel várják a további fejleményeket. A felebbezési bizottság elnöke a svájci Eicher lesz.

O A Szeged FC erősít. A szegedi kiváló profi csapat az Ujpest elleni mérkőzésre új játékosokat fog szerződtetni.

O Kettős olasz győzelem Rómában. A Rómában megrendezett kerékpáros világbajnokság országúti versenyében Binda (profi) és Martani (amatőr) győztek. A magyarok siralmasan szerepeltek.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Segélyt és nem kölcsönt kér a kormánytól az aradi Mező- gazdasági Kamara

A Kamara külön akciója — Olcsó vetőmag a gazdáknak — Felirat a földművelésügyi miniszteriumhoz

Aradmegye gazdatársadalmára érdeklődésnek középpontjában kétségtelenül a **vetőmagellátás** problémája áll. Ez a kérdés, annak ellenére, hogy úgy a kormány, mint a megye, valamint az illetékes mezőgazdasági szervek már régen foglalkoznak a vetőmagellátás megszerzésével, még mindig nincs teljes mértékben megoldva és főleg nincs elintézve abból a szempontból, hogy az arrarászorult és jelenleg szinte teljesen pénz nélkül álló gazdáknak ingyen vagy hitelre, hosszabb idejű lefizetésre adjanak buza-vetőmagvakat. Emlékeztet még, hogy a kormány a vetőmagellátás céljaira egy negyvenhatmillió lejes rendkívüli hitelt szavazott meg. *Ebből a hiteltől négy millió hatszáz ezer lejt kívánják az aradi Mezőgazdasági Kamarának juttatni.* Arra való tekintettel azonban, hogy az idő rendkívül előre haladt és, hogy az említett négy millió hatszáz ezer lejt még mindig nem érkezett meg Aradra, a Mezőgazdasági Kamara ettől teljesen függetlenül

külön akciókat indított, amelyet saját költségvetésének keretén belül kíván lefolytatni.

Ennek az akciónak tulajdonképpen nem is az a célja, hogy gazdáknak vetőmaghitelt nyújtson, mivel erre a Kamara költségvetése nem is adna módot. Az aradi Mezőgazdasági Kamara költségvetése ugyanis négy millió lejt, míg a vetőmagellátásra ötven millió lejt lenne szükség. A Kamara jelenlegi akciója csupán *arra szorítkozik, hogy nemesített vetőmaghoz juttassa azokat a gazdákat, akiknek módjukban áll ezeket a vetőmagvakat készpénzzel kifizetni.* A nemesített vetőmagvak elterjedése annál is nagyobb jelentőséggel bír, mivel ezek a vetőmagvak ellenállnak a rozsdának, amely ebben az évben oly veszedelmesen pusztított.

Nemesített vetőmag a gazdáknak

A múlt évi akció tőkéjéből 63.744 lejt maradt, amely természetesen egy ilyen akció lebonyolításához elégtelen. A Mezőgazdasági Kamara tanácsának legutóbbi ülésén elhatározták, hogy a Kamara költségvetésének *rendkívüli hitelek* rovatából *háromszáz ezer lejt, míg tartalékalapjából négy száz ezer lejt fordítanak erre a célra.* Ezenkívül elhatározták azt is, hogy abból az ingatlan alapból, amelyet a Kamara a Banca Nationalánál helyezett el, *egymillió nyolcszáz ezer lejt vesz fel, ezt az összeget azonban az akció lebonyolítása után azonnal visszafizeti a Banca Nationalához.*

Igy tehát az önálló minden más tervtől független akció a Kamara körülbelül két és fél millió lejt forgatókével kezdje meg.

Erre a célra egyébként nagyobb segítséget kértek a megyétől is. A vetőmag elosztását a Kamara itteni raktárából, valamint több vidéki raktárból fogják eszközölni. Ennek érdekében a Kamara már át is irt a CFR.-hez, hogy a *borossebesi, borosjenői, kisjenői, pankotai, berzovai, gurahonci, csermői és nagyhalmágyi állomások raktárait adja bérbe erre a célra.* Egyben átírtak azokhoz az aradmegyei gazdákhöz is, akik Bánkut 1.201, Odvos 241 és Semmanta 117. fajú magvakkal rendelkeznek, tudásuk a Kamarával, hogy milyen mennyiséget rendeljenek azokból eladni. A jegyzők viszont össze fogják írni azokat, akik ilyen nemesített magot vásárolni akarnak. Ugyanakkor a jegyzők be fogják hajtani a gabona ellenértékét is, még pedig *öt száz lejt métermázsánként.* A Kamara azt a kedvezményt is nyújtja azoknak a

gazdáknak, akik nem rendelkeznek készpénzzel, hogy

minden száz kilogramm nemesített vetőmag helyett 115 kg. saját termésű búzát adjanak ellenértékképpen a Kamarának.

Egy mezőgazdának maximum ezer kg. magvat adnak el, aki többet akar venni, annak a többletért ötszázötven lejt kell fizetnie mázsánként.

Felirat a miniszterhez

A Mezőgazdasági Kamara vezetőségének az a véleménye, hogy a másik akciókat nem lehet oly módon eredményesen lebonyolítani, mint a hogy azt a kormány kívánja. A kormány terveze szerint ugyanis a kapott *négy millió hatszáz ezer lejt* a Kamara csak forgatókének használhatja fel és *a szétosztandó gabonát csak készpénz ellenében adhatja oda a gazdáknak, a kapott összeget pedig ez év december elsejéig vissza kell szolgáltatni a kormánynak.* Eppen ezért az aradi Mezőgazdasági Kamara ma *nagy jelentőségű feliratot küldött a földművelésügyi miniszternek,* amelyben rávilágít arra, hogy a kormány tervezetének nem látja gyakorlati hasznát. Abban az esetben ugyanis, ha a Kamara nagymennyiségben kezd gabonát vásárolni, annak ára rohamosan emelkedni fog és ezáltal lehetetlenné teszik azt, hogy az arra rászorult gazdák kifizethessék a gabona árát. Eppen ezért az aradi Mezőgazdasági Kamara rávilágítva arra a kárra, amelyet a megyében a rozsdá, az egyáltalán nem megfelelő időjárás és a tavaszi pusztító árvíz okozott,

arra kéri a földművelésügyi minisztert, hogy az említett négy millió hatszáz ezer lejt segélyként adja a kormány a megye gazdatársadalmának vagyis olyképpen, hogy azt ne kelljen visszafizetni. Ezt az összeget a Kamara igazságosan, a búzával beültetendő föld nagysága szerint osztandó szíjjel a megye arra rászorult gazdái között.

Ezáltal elkerülhető lenne az, hogy ősszel Aradmegyében nagy kiterjedésű földek maradjanak bevetetlenül. A felirat rámutat arra, hogy ez annál is inkább bekövetkezne, mert a megye gazdáinak igen nagy része nem rendelkezik a vetőmag beszerzéséhez szükséges tőkével. A Kamara vezetősége reméli, hogy a felíratra rövidesen megérkezik a válasz és a miniszterium honorálni fogja ezt a kérést, amely annál is inkább indokolt, mivel valóban *Aradmegye szenvedte ebben az évben a legtöbb elemi csapást az egész országban* és mivel a miniszterium által tervezett megoldás egyáltalán nem szolgálna a kifizető célt: a mezőgazdák megsegítését.

A Fayanta r.-t. csődtömegéhez tartozó kályhagyár teljes berendezéssel, szeptember hó 9-én az aradi telekkönyvi hivatalban árverés alá kerül. Felvilágosítás alólírott tömegmondoknál:

Dr. Messer Károly

ügyvéd, Arad, Piata A. Iancu 17.

= Kereslet a petroleum-részvényekben. Bucurestiből jelentik: A bucaresti-i tőzsdén feltűnő kereslet nyilvánult meg a petroleum-részvényekben, úgy, hogy a papirokban 5—10 pontos emelkedés történt. Évek óta ez az első javulás a petroleum-részvényekben.

A ma életbelépett román-olasz kereskedelmi szerződés előnye

Fontos tárgyalások különböző államokkal

Ma, szeptember elsején lépett életbe az új román-olasz kereskedelmi szerződés, amely rendkívül nagy jelentőséggel bír exportunkra nézve. A tárgyalások során a román delegációnak mindenekelőtt egy rendkívül fontos kérdésben sikerült eredményt elérnie, amelyben könnyítéseket szereztek Olaszországba irányuló állatexportunknak. Az olasz kormány a husbevételre vonatkozólag nem mindennapi szigorúságu rendeletet léptetett életbe, amennyiben úgy intézkedett, hogy minden olasz mézszáros legalább nyolcvanöt százalékban belföldi húst áruljon. Ez természetesen nagy veszteséget jelentett az exportáló államok számára, amelyek piacuk egy részének elvesztésétől tartottak. A tárgyalások során a román delegáció ennek az említett nyolcvanöt százalékos kvótának a csökkentését kérte, ugyanakkor pedig annak a kívánságának is kifejezést adott, hogy a romániai állatexportörök ezentúl az eddig megengedett határállomásokon kívül, az olasz határ más pontjain át is szállíthassanak állatot Olaszországba.

Románia másik kérése az volt, hogy szállítsák le a petroleum-fogyasztási illetékét. Eddig az volt a helyzet, hogy a Szovjetet előnyben részesítették és ezért a mi exportunk szinte hónapról-hónapra csökkent. A tárgyalások eredményes voltára jellemző, hogy a petroleum fogyasztási illetékét 100 kg.-ként husz lírától nyolc lírára szállították le. A román delegáció ezenkívül azt is kérte, hogy a legtöbb kedvezmény elvételéig ne csak kereskedelmi viszonylatban, hanem a pénzügyi és hitelkérdésekben is terjesszék ki és Romániát épp olyan elbánásban részesítsék, mint Ausztriát és Magyarországot. Ennek a kérdésnek a megvitatására külön bizottságot küldtek ki.

Románia egyébként jelenleg Magyarországgal Sinaiában folytat clearing-tárgyalásokat és ezek keretén belül a kereskedelmi egyezmény módosítását is el akarják érni. Szeptember 15-én pedig kezdetüket veszik a román-csehszlovák kereskedelmi tárgyalások, amelyek a devizakorlátozások kérdésével is foglalkozni fognak.

= Aradon forgalomba kerültek az ezüst százalékok. Az aradi pénzügyigazgatóság főpénztára ma fizetett első ízben a szeptember elsejével forgalomba helyezett új ezüst 100 lejesekkel. A Banca Nationala közel 1 millió lejt értékű ellátmányt küldött a pénzügyigazgatóság részére, amely az utasítások értelmében a befizetett papír százalékokat a Banca Nationala aradi fiókjához szolgáltatja be, mivel azok folytatólagosan lesznek a forgalomból kivéve.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVAN

felel.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESÍTÉS.

Az aradi Hites Könyvszakértők és Könyvelők Egyesülete ezúton szólítja fel tagjait, hogy hátralektagos tagsági díjaikat haladéktalanul fizessék be az egyesület pénztárába (Nemzeti Bank épületében), mivel a legközelebbi tanácsülésen mindazokat, akik az elmúlt két évre hátralekban vannak, a szabályzat idevonatkozó 26. paragrafusa értelmében, megfosztanak foglalkozásának gyakorlásától.

Vasile Dumitrescu, elnök.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szögig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

NEM BANJA MEG jellegre levelet kérem átvenni,

ALKALMAZÁS.

INTELLIGENS URILEANY irodai alkalmazást keres. Tökéletesen bírja a román és magyar nyelvet. Perfekt gépirónő. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

SZOPTATÓS DADANAK ajánlkodom. Cimeket a kiadóba kérek.

LAKÁS.

A KÖZPONTHOZ KÖZELFEKVO mellékcuccban keresek 3-4 szobás fűdőszobás lakást. Ajánlatok „Beköltözhező” címen az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 2839

KIADÓ eszmoson burorozott uccai szoba külön bejárattal, fűdőszobával Könyök-ucca 11a. I. emelet jobbra. 2559

KETSZOBÁ, konyhas I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

KIADÓ

Brzsébet-körut 67. szám alatt négy és öt uccai szobából álló komplett ural lakás, november 1-re. Bővebbet Angele üzlet, volt Szabadság-tér és Forray-ucca sarok

Egy új 4 szobás

modern lakás kiadó, ugyanott egy 2842 ház eladó, Str. Ghiba Birta, volt Varjassy József-ucca 28. VÉGH.

VÉTEL ESELADÁS.

KÉRSEK különböző méretűket, u. m.: perzsabundát, nutriát, hermelint, perzsa darabokat, arany fogsorokat, gyári és perzsa szőnyeget, komplett szobabehatározatokat, ezüsttárgyakat, figurális porcellánokat, Biedermayer szalont, két Biedermayer fotelt, antik butorokat, márkás porcellánokat, üveg és porcellán sen vizeket stb. SALGÓNÉ bizományi üzlete Str. Horla 1, (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

Rádió műsor

— Romániai idősámítás. —

PÉNTEK, SZEPTEMBER 2.

Bukarest. 13. Gramofon. 18. Sibiceanu zenekar: Könnyű és román zene. 20.40. Gramofon. 21. Theodorescu hegedűművész. 21.45. Fuvólaszóló. 22.15. Fertino zongoraművész. — Budapest I. 11.15. Hangverseny. 14. Dél harangszó. 14.05. Gyórfi Parádi József és cigányzenekarának hangversenye. 5.45. A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. 7. Az indiai Oceánou. 7.30. Gramofonhangverseny. 9. Az élet figurái. Irt.: Bibó Lajos. Felolvassa Beóthy Baba. 9.30. Neumann László hegedűhangversenye. 10.10. Szimfoni-előadás a stúdióból. Vémányok. Vigjáték négy felvonásban. Majd az Ostende kávéház szalon, jazz és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 13.30. Dalok és táncok. 14.40. Lehmann Lotte gramofon lemezek. 15.10. Gramofon. 16.20. Nemes Aurél zenekara. Szórakoztató zene. 22.15. A szimfonikusok Bruckner VIII. szimfoniáját játszik. 24.10. Schallapin Feodor. — Belgrád. 13. Rádiózenekar. 14.05. Gramofon. 19. Gramofon. 19.45. Rádiózenekar. 22. Népdalok. 22.30. Mejac orgonaművész hangversenye. 23. Havaji trió. 23.30. Hauger hegedűművész. 24. Divatos dalok. 9.30. Ci-

gányzene. — Berlin. 19.15. Szórakoztató zene. 21.10. Karének. 23.25. Szimfonikus hangverseny. — Hellsberg. 18.30. Szórakoztató zene. 20.45. Svéd és német népdalok. 23.25. Grieg hangverseny. — Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Táncczene. 16.30. Rádiózenekar. 20. Vidám magyar óra. Farkas P. monológja. Magyar dalok. — Milano. 19.10. Kamarazene. 21. Könnyű zene. 21.20. Ötös. 22.45. Szimfonikus hangverseny. — Mor. Ostrava. 12. Rendőzzenekar. 13. Gramofon. 14.30. Rádiózenekar. 20. Gramofon. 20.55. Gramofon. — Svájc! Aleman adó. 17.30. Gramofon. 22. Vidám Ländlerök énekkara, klarinéttra, orgonára. 23.45. Jódlerék. 24. Rádiózenekar. — Varsó. 19. Mandolin zenekar. 20.20. Kávéházi zene. 22. Szimfonikus hangverseny. 24. Táncczene. 0.50 Táncczene.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 3.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Rádiózenekar. Szórakoztató zene. 20.40. Gramofon. 21.45. Seidmann szakszofonművész. 22.15. Luca-zenekar: Román zene. — Budapest I. 11.15. Az államrendőrség zenekarának hangversenye. 1.15. A rádió ifjusági félórája. 2. Déli harangszó. 2.05. A rádió házikivintettjének hangversenye. 6. A „Rádióélet” gyermekjátsszóórája. 7.30. Hédervár Ferenc és cigányzenekarának hangversenye. 8.30. A szé-

kesővárosi zenekar hangversenye. 10. Mit tizen a rádió. 10.45. Az operett fejlődése XVII. része. Az Operaház taglából alakult zenekar hangversenye Farkas Imre előadásával. Majd: id. Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye a Gellért-szállóból. Budapest II. 10. „Columbia” gramofonhangverseny. — Bécs. 13.30. Macho-zenekar. 15.45. Volker Ferenc gramofonlemez. 17.15. Schalk F. vezényelte zenekarok gramofonon. 18.50. Gangelberger-zenekar. 20.50. Szimfonikusok. Eisenberger Severin zongoraművésszel. 22.20. Heerschmann: Az őserdő című hangjátéka. Utána: Schieder-zenekar szórakoztató zenéje. — Belgrád. 13. Gramofon. 14.05. Rádiózenekar. 19. Kívánság-gramofon. 19.30. Népdalok. 24. Hangverseny, majd gramofon. 0.50. Táncczene. — Hellsberg. 18.30. Szórakoztató z. 22.10. Vidám hangverseny. Utána: Táncczene Berlinből. Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Rádiózenekar. 20.30. Gramofon. — Langenberg. 19. Szórakoztató zene. Egy vidám rajnai utazás. 0.20. Esti zene. 2-3. Jazzzene. — Milano. 19.10. Táncczene. 21. Könnyű zene. 21.20. Trieste: Ötös. 21.30. Gramofon. 0.45. Tarka est. 24-2. Táncczene. — Prága. 8.15. Zenés ébresztő. 13. Gramofon. 15.40. Gramofon. 21. Piskapceks operettjelből. 21.40. Benes fuvószena. — Svájc! Aleman adó. 17.30. Gramofon. 18.30. Harmonika hangverseny.

A buzsáki pusztán

a Neuman-gyárral szemben, közvetlenül a város alatt kb. 22 hold prima szántóföld épületekkel együtt október 1-től hasznosításra adandó. Az ajánlatok dr. Parecz Béla ügyvéd irodájában, Str. Consistoriului, volt Batthyány-u. 2. szám alá intézendők. 2842

ELLÁTÁS.

URILEANY teljes ellátást keres zongorahasználattal. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 2848

KÉT-HÁROM iskolás-diákot, elsőrangú teljes ellátással, zongoratanítással, román, magyar, német konverzációval vállalni ural család. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

INGATLAN.

Nyaraló épület Paulison

a 23 as megállónál 1 hold szőlő és fajgyümölcsös, kolnafszerelés, ideai természettel 40.000 lejért eladó.

Kizárólagos megbízott: **Petrán**, Arad, Piața Avram Iancu 16. (Szabadság-tér.)

ÜZLETEK.

SZÉNA és **PATELEPNEK** alkalmas nagy sarak tolek az Ovár-tér és Határ-ucca sarkán kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2847

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Menyháza fürdő

Kurszalón étterme

Szőnyi Lajos vezetésével. I. rendű konyha, francia szakácsok. Polgári árak! Az Aradi Közlöny előfizetőinek (a kiadóhivatal igazolása mellett) **50 lejért**, reggel, ebéd, vacsora. Reggeli: Kávé kalácsal. Ebéd: Leves, sült, főzelék vagy savanyu, tézta vagy gyümölcs. Vacsora: Sült savanyusággal. **Cukraszda! Cigányzene!**

Iskola-táskák,

bőrből és vászonzól, aktatáskák nagyban és kismennyiségben, nagyválasztékban:

Kramarovics-nál
volt Szabadság-tér 3. 2883

ÚJ ÜZLETTBRENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19. házmezternél.

HASZNALT, kintünő állapotban levő bicikli jó gumikkal, megvételre keresetnek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

JÓ ALLAPOTBAN levő fűdőszoba porcellán mosdó megvételre keresetnek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

GUMMICSŐVET kertloosolásra, 25-30 folyóméter, kintünő állapotban, keresek, ármegejlsítését kérem. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 200

HIRDESSEN

a 47 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelo otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „HUNGARHOTEL”.

OKTATÁS.

ZONGORATANÍTÁSOM új növendékeim. kezdők és haladók részére, szeptember 15-től megkezdem. Jelenkezni: d. e. 12-2-ig, d. u. 3-5-ig, volt Deák Ferenc-ucca, Földes-patika épület, II. emelet, Zamfirné Korányi Klára.

Izr. Leányinternátus

elsőrendű ellátást, összes tantárgyaktól correpetálást, külön nyelvtörakat ad havi 1200 lei és csekély természetbeliért. Magánvizsgálatra biztos sikerrel előkészít. **Arad, Str. Popa I. Russu 3. (v. Lujza-ucca).**

Önkéntes árverés.

Folyó évi szeptember 11-én d. e. 10 órakor gróf Sennyei Bélának buzsáki pusztáján a Neuman gyárral szemben tartandó önkéntes magánárverésen elfog adadni a tanyaterületen levő kb. 54 méter hosszú, 9 méter széles téglából épült, cseréppel fedett kb. 468 négyszögmeter beépített területű cselédház építési anyaga. A kikiáltási ár 60.000 Lei.

Az árverelni kívánók az árverés megkezdésekor a kikiáltási ár 10%-át bántalpenzül kötelesek letenni.

A vevő köteles 14 nap alatt az egész vételárat kifizetni s az épület anyagát f. évi december végéig elhordatni.

Az épület a helyszínén bármikor, az árverési feltételek pedig dr. Parecz Béla ügyvéd irodájában, Str. Consistoriului, volt Batthyány-ucca 2. sz. alatt az irodai órák alatt megtekinthetők. 2841

A menyházai nyaralók és kirándulók figyelmébe!

Aki jól, olcsón akar étkezni, keresse fel a **KAUFMANN-vendéglőt.** Kintünő házikoszt.

Beraktározást

nagyon olcsón, száraz, betonozott emeletes raktárházunkban olcsón vállalunk. „COMISIO”, Bulev. Regina Maria 9. szám.